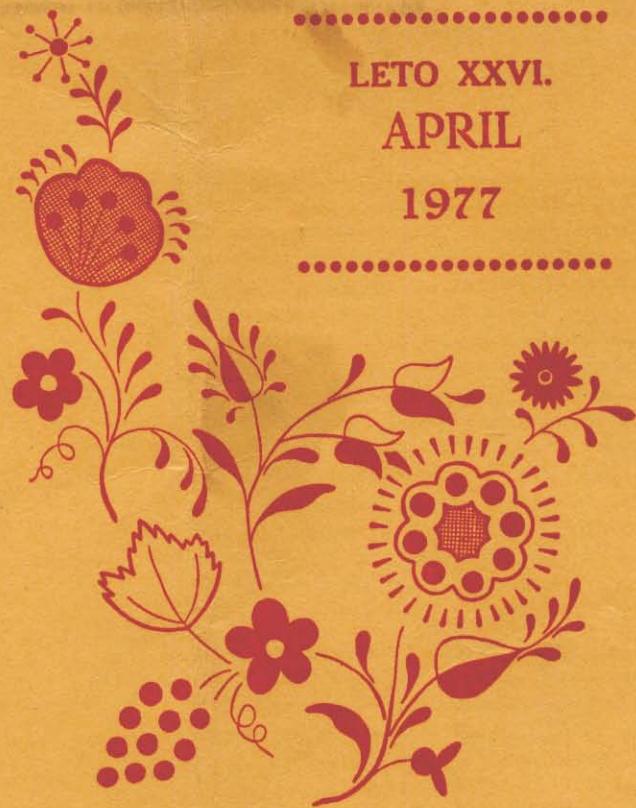

LETO XXVI.

APRIL

1977

MISLI

NAROČI IN BERI !

Pri MISLIH lahko naročite razne DOKUMENTARNE KNJIGE, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945). Doma te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivnemu slovenski zgodbom, ki bo nekoč napisana brez kriviljenja resnice. Le tako zgodovina more biti pot k rešitvi in nadaljnemu zdravemu življению našega naroda. Pa tudi osebno nam ne sme biti vseeno, ali smo o dogodkih pravilno poučeni, ali pa nosimo v sebi popolnoma napačno sliko. Z njo delamo hudo krivico mnogim, ki so pravočasno spoznali komunizem in za domovino žrtvovali vse, danes pa so podlo ožigosani kot sovražniki naroda. Zelo smo ozki, če iskreno ne iščemo resnice in se ji bojimo pogledati v obraz ter jo tudi sprejeti.

Večina dokumentarnih knjig je v naši zalogi pošla in čakam novih pošiljk. Na razpolago so TEHARJE (izjava prič o teharskih dogodkih 1945 — cena en dolar), REVOLUCIJA POD KRIMOM (dogodke opisujejo pokojni ižanski župnik Janez Klemenčič, Ciril Miklavec in dr. Filip Žakelj — cena \$2.50), nedavno pa je končno dospela nova pošiljka BELE KNJIGE. (Izdana v ZDA prikazuje razvoj 1941—1945 ter vsebuje nad 10.000 imen v tem oddobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja). Cena knjige z dodatkom novih imen po prvi izdaji je \$6.—.

CELOVŠKI MOHORJEVIH KNJIG 1977

imamo še nekaj izvodov na razpolago. Cena vseh štirih lepih in zanimivih knjig je sedem dolarjev. Če jih naročite po pošti, v tej vsoti poštnina ni vključena.

ZBORNIK SVOBODNE SLOVENIJE je dospel iz Argentine. Skoraj 500 strani bogate informativne vsebine. Cena osem dolarjev brez poštnine. Pohitite!

GOROŠKE MOHORJEVE žal še niso dospeli. Upajmo, da so vsaj že na poti . . .

OČE UBOGIH — Vincencij Pavelski (Živiljenjepisno povest o svetniku je napisal znani pisatelj Wilhelm Hünermann). Cena vezani knjigi \$3.50, nevezani \$2.50.

DESETI BRAT, znano delo Josipa Jurčiča. Cena \$1.80.

LJUBEZEN PO PISMIH je napisal znani planinec v Argentini, Vojko Arko. Cena \$3.—.

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod pena Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med in po vojni) — Cena vseh treh delov brez poštnine je \$7.—.

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Soča CM lepo osvetli starost). Cena \$2.— in \$3.— (v platno vezana).

BUTARA (zbirka novel in črtic Franceta Kunstlja) — cena \$3.00.

LJUDJE IZ OLŠNICE (Prekmurske črtice Franka Bükiča) — cena \$3.00.

NAŠE ŽIVLJENJE (Vzgojna knjiga dr. Rudolfa Hanžliča) — Cena \$4.— (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

KO SE POREČATA — LJUBEZEN IN SEKS (Dr. Štefan Steiner) — cena \$1.50.

SKRIVNOST VERE — cena \$1.00.

TRPLJENJE KRISTUSOVU UTRDI ME — cena \$1.50.

V zalogi imamo tudi stenski sliki MARIJE POMAGAJ in pa SVETOGORSKE MATERE BOŽJE v barvah. Cena vsake je s poštnino vred dva dolarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenskega doma.

MISLI (THOUGHTS) — INFORMATIVNI MESEČNIK
ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJII
USTANOVLJEN LETA 1952 — Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja: Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 A'Beckett Street, KEW, Victoria, 3101 — Tel.: 86 7787
Naslov MISLI: P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101

Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00 se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$6.00, letalsko s posebnim dogovorom)

Tiska: Polyprint Pty. Ltd., 7a Railway Place, Richmond, Victoria, 3121

Ne le gledalci . . .

VSEMU SVETU so znane pasijonske igre v Oberammergau-u, ki jih po obljudbi že dolgo dobo prirejajo vaščani. Iz preprostih začetkov so se razvile v dovršene predstave, ki so tudi tehnično na višku. Postale so privlačnost za tisoče obiskovalcev iz vseh delov sveta, ki hodijo tja past svojo radovednost. Pač le gledalci — marsikomu izmed njih, če ne večini, malo pomeni vzrok teh stoletnih predstav in zgodba Kristusovega trpljenja, ki jo predstava tako živo prikazuje.

Ni dolgo tega, ko sem bral, da so Oberammergaučani sklenili za prihodnje pasijonske igre močno spremeniti način igranja. Obnoviti hočeo način iz leta 1750, ko so bile v navadi pasijonske procesije z velikim številom sodelujočih. Igrski prikaz Jezusovega življenja bo bolj prikazovanje odlomkov pod vidikom premišljevanja ob petju in simbolih, gledalci pa bodo — vsaj tako sem razumel iz poročila — tesneje povezani s celotno predstavo, takorekoč sodelujoči. Predstava bo manj gledališka, pa zato globljega verskega doživetja. Verni romar v Oberammergau bo imel gotovo več od nje, saj mu ne bo pomenila le gledališki užitek.

Ob tem poročilu sem se zamislil. Spomnilo me je na mnogice, ki prihajajo k nedeljski maši — in ker smo ravno po velikonočnih praznikih, na številne udeležence pomenljivih obredov velikega tedna. Koliko med njimi je bilo iskrenih vernikov in koliko samo gledalcev? Nekaterim iz obraza razbereš, da mu ni za nikakršno sodelovanje: pride, da opravi svoje, če zdrži do konca, je najbrž sam s seboj zadovoljen, odhaja pa tako prazen kot je prazen prišel. Kakšna škoda in izguba časa! Takemu vera niti z globoko pomenljivostjo bogoslužja niti z živo vsebino mašne daritve ne more ničesar nuditi za življenje. Je samo gledalec, pa še to slab, ker vsebine tega, kar se pred njim dogaja, ne razume in mu ni ničesar mar.

Želja Cerkve je vse drugo. Okrog oltarja ne potrebuje gledalcev, pričakuje pa sodelovanja. Vsak posameznik je delček celotnega občestva, ki skupno z mašnikom daruje in se sreča s Kristusom. Prav zato je poenostavila mašni obred in ga z domaćim jezikom približala vsem; ne odgovarja duhovniku le ministrant — vsa cerkev skupno moli; padla je pregrada obhajilne mize med oltarnim prostorom in cerkveno ladjo; božji Kruh nam daje na roko, da lažje občutimo bližino božjega priateljstva . . .

Nehajmo biti gledalci — postanimo igralci te božje igre! Srečavanje s Kristusom pri maši naj bo iskreno osebno doživetje, ne dolgočasen sestanek z nekom, ki ga ne poznamo. Prepričan sem, da samo tako sad ne more izostati: boljši bomo do Boga in do naših bližnjih, v sebi pa srečnejši.

Urednik

L. 26 — APRIL 1977 — ŠT. 4

VSEBINA:

Ne le gledalci . . .	— Urednik — stran 97
Dom — svetišče	— D.Z. — stran 98
Spomin nedolžni žrtvi	— Jok in po "K.G." — stran 99
Duhovništvo je za moške	— N. — stran 101
Moj prvi april	— Jan Plestenjak — stran 102
Pogovor	— Iz "Srečanj" — stran 104
Selimo se . . .	— P. Hugo — stran 105
P. Bazilij tipka . . .	— stran 107
Sladkorna . . .	— stran 109
Izpod Triglava	— stran 110
V času obiskanja . . .	— stran 112
Izpod sydneyjskih stolpov	— P. Valerijan — stran 114
Ga še poznate?	
— Sestra Miriam — stran 116	
Pota božja (povest-nadaljevanje)	
— Srečko Selivec — stran 117	
Iz nadškofovega intervuja	
— stran 117	
Naše nabirke	— stran 118
Adelaidski odmevi	
— P. Filip — stran 120	
Naše versko središče	
— Dr. S. Frank — stran 120	
Potrebujem Te	
— Sonja Ferjan — stran 121	
Z vseh vetrov	— stran 122
Kotiček naših malih	— stran 124
Križem avstralske Slovenije	— stran 125

Dom - svetišče

ZAČETEK življenja je voda in kruh, obleka in dom, je zapisal cerkveni učitelj. — Družina potrebuje dom, da se v urah nevihte zateče pod njegov krov, kjer najde olajšanje in ljubečo roko v bolezni, kjer počiva in znova pridobiva v težkem dnevнем delu izgubljene moči in uživa prijaznost, ki je možna samo v domačnosti.

Dom je kraj, kjer se vzdržuje sveti ogenj ljubezni med možem in ženo, kjer se starši poživljajo ob svojih otrocih in se otroci uče od svojih staršev, kjer stene in okna dihajo globoko domačnost. Koliko navezanosti imamo na domačo hišo! Soba, knjižna polica, Bogkov kot . . . Celo okrasitev doma vpliva na njegove prebivalce, saj v življenju nikoli ne pozabimo kraja, kjer smo rastli. Od tod tudi razumemo nemir in povratek svetopisemskega izgubljenega sina.

Vendar dom ni samo v prijetnosti domačega ognjišča in v intimni povezanosti družine. Treba je prižgati še druge luči, ki narede dom bolj vzvi-

šen. Glavni namen doma je, da dela družina v njem za skupni blagor, za domovino, za brate in za neznance, predvsem pa za Najvišjega, ki je začetek in konec vsega. V tihem zavetju doma se morejo in morajo vzgajati taki ideali.

Dom je v resnici svetišče. V njega prihaja in v njem prebiva Kristus po milosti svetih zakramentov, ki jih prejemajo družinski člani.

V mnogih primerih pa so današnji domovi kot hoteli z vsem udobjem, kjer se je in spi; so kot prenočišča — a Boga v teh domovih ni.

Francoski pisatelj Janin je svojemu znancu, ki ni bil veren, razkazoval svoj dom. V sprejemnici je visel križ, ki je obiskovalca začudil. Janin pa mu je mirno pojasnil: "To je pa križ! Nočem, da bi morali ob uri moje smrti iskati zame križ v sobi mojega služe . . ."

Nekdo je zapisal: Več dobrih domov in bo na zemlji več ljubezni!

D.Z.

Courtesy "THE SUN", Melbourne

Melbournski jutranji dnevnik "THE SUN" nas je v petek 18. marca letos priznalo presenetil. Ker je izšel v času obiska angleške kraljice Elizabete II. in njenega moža princa Filipa, smo pričakovali kopico slik aktivnosti kraljevskega para med nami. Nismo pa računali, da bo med slikami tudi tale, ki jo ponatiskujemo v MISLIH. Dekle v slovenski narodni nosi se po pozdravu kraljice rokuje s princem Filipom, kraljica pa medtem z vidnim zanimanjem ogleduje njen tradicionalno obleko.

Novinar je prizor dan pred objavo uveljal v Royal Parku, kjer je visoka gosta pozdravilo 18.000 viktorijskih šolskih otrok. Enajstletna Rozana Luksetič iz Ascot Vale je bila izmed vseh šol izbrana, da je z enajstimi ostalimi predstavniki šolske mladine pozdravila kraljevski par. Bila je med vsemi predstavniki edina v narodni noši. Tako ni zastopala le svojega šolskega okraja (Sunshine Region), ampak simbolično prav gotovo vse šolske otroke priseljenih družin. Vsekakor se je postavila in ponosni smo nanjo.

Spomin nedolžni žrtvi

(OB ŠTIRIDESETLETNIKI SMRTI)

Oh, daleč dan je najine ločitve. . .
Kaj vse je v dolgih letih čas napredel!
Povest boš mojo, dragi, vso izvedel
ob svetli uri najine združitve.

Ko zame se po trdem zemskem boju
zaprolo bo življenja pozorišče,
na tvojo stran me polože k pokoju.

In grob bo nama zadnje bivališče. . .
Naj vse dotlej v spominov zlatem soju
ljubezen moja brez miru te išče.

LJUBKA ŠORLI

(žena pokojnega Bratuža)

Doprnski kip Lojzeta Bratuža v Katoliškem domu v Gorici, delo kiparja Boža Pengova

ŠIRŠI slovenski javnosti in mlajšemu rodu je ime LOJZE BRATUŽ manj znano, primorskim Slovencem pa je svetel zgled vernega kulturnega delavca, ki je v najhujšem času raznarodovanja in preganjanja pod fašistično Italijo ostal pri svojem ljudstvu. S pesmijo je vnemal srca ter končno kot čista žrtev daroval svoje mlado življenje na oltar domovine.

Lojze Bratuž je bil iz kmečko-delavske družine. Njegov oče je bil iz Lokavca na Banški planoti, mati pa s Huma pri Kojskem v Brdih. Imela sta šest otrok. Lojze je bil tretji. Rojen je bil 17. februarja 1902 v Gorici, kjer je bil oče zaposlen v Gregorčičevi "Narodni tiskarni". Ljudsko šolo je obiskoval v Gorici in se že kot deček začel zanimati za glasbo. S trinajstim letom je že orglal po cerkvah. Obiskoval je gimnazijo, a je moral leta 1915 zaradi vojne napovedi prekiniti študije. Do oktobra 1917 je Bratuževa družina vztrajala v Gorici v neprestani nevarnosti pred granatami. Po kobariškem prodoru so jih odpeljali v begunstvo naprej v Viareggio, nato pa v Rotello v pokrajini Campobasso. Lojze si je življenje v begunstvu lajšal z glasbo. Italijani so ga vzlubili in ga klicali "Don Gigino" (gospodič Lojzek). Na vse strani so ga vabili, da je orglal po cerkvah. Kljub temu pa je čutil domotožje in komaj čakal, da so se po končani vojni vrnili v Gorico. Napravil je učiteljsko maturo in odšel na deželo poučevat.

V Šmartnem v Brdih so se mladi takoj navdušili za novega učitelja, ki je na raznih briških shodih junashko nastopal za pravico slovenske manjšine. Leta 1921 mu je umrl oče, zato je prosil za premestitev v Solkan,

da je laže pomagal domačim. Bil je tudi bliže Gorici, kjer se je začelo prebujati prosvetno življenje; bil je med prvimi, ki so orali kulturno ledino. Iz Solkana je prišel v Batuje, ko pa so fašisti začeli seliti slovenske učitelje, so tudi njega premestili v notranjost Italije, v Manopello blizu Pascare. Ljudje so ga tudi tukaj imeli radi in so se čudili, da takega dobrega človeka kazensko premeščajo.

Tudi med Italijani je vestno opravljal svoje kulturno poslanstvo, ker je hotel s svojim ravnanjem dokazati, kako krivično in lažnivo pišejo razni članki o Slovencih. Njegovo srce pa je bilo vedno le na Goriskem. Nadvse srečen je bil, ko mu je pokojni nadškof Sedej ponudil službo profesorja glasbe na nadškofijski gimnaziji in ga je leta 1929 z uradnim odlokom imenoval za nadškofijskega nadzornika vseh cerkvenih zborov. Nadškof Sedej je dobro vedel, kaj pomeni slovenska pesem v cerkvi. Fašisti so namreč zatrla vse slovenske organizacije in vsa kulturna društva. Ukinili so tudi slovenske šole in duhovniki so po zakristijah učili verouk v domačem jeziku. Cerkev je ostala edina trdnjava slovenstva na Primorskem. In slovenska nabožna pesem je kot balzam vplivala na srca ponižanih in razdaljenih. Mladi Lojze Bratuž se je tega dobro zavedal. Poln ognja in vneme za vero in narod se je lotil dela. Obiskoval je pevske zbole, dirigiral in orglal ter z veliko ljubeznijo pomagal organistom. Sam je izučil prek trideset organistov in nad 150 pevskih zborov. Pri pogrebu nadškofa Sedeja leta 1931 je v Solkanu dirigiral tristo pevcem, ko so mu zapeli "Blagoru". Bil je nepristranski: pomagal je tudi italijanskim zborom. Goriški glasbenik Seghizzi je želel, da bi bil prav on njegov naslednik v goriški stolnici.

Kljub vsemu organizatorskemu delu, ki ga je v polni meri zaposlovalo, je našel čas tudi za komponiranje.

Sodeloval je pri raznih glasbenih zbirkah, posebno pri treh pesmaricah, ki jih je priredil Vinko Vodopivec (Božji spevi, Gospodov dan in Zdrava Marija). Izdal je tudi tri svoje zbirke, njegove obhajilne pesmi pa so bile šele po smrti tiskane v Ljubljani.

Vse to delo ni ostalo skrito sovražniku. Fašisti so dobro vedeli, da je cerkvena pesem zatiranemu ljudstvu edina tolažba. Zato so planili po Bratužu, ki je bil duša vsega tega. Leta 1930 so ga na glavnem trgu v Gorici s koli pretepli in mu prebili lobanje. Ko je okreval, so ga na novo leta 1932 v Podgori takoj po slovensni maši aretirali in ga odpeljali v zapore. Najprej je bil zaprt šest mesecov in istega leta v jeseni ponovno še tri mesece. Hujši udarec zanj kot vse to pa je bila materina smrt. In ker se je njenega pagreba udeležilo ogromno število njegovih priateljev, so mu očitali, "da je materin pogreb izrabil za politično manifestacijo".

Zaradi vsega tega preganjanja je moral pustiti službo v semenišču. In takrat, ko je bilo najhujše, se je srečal in poročil z Ljubko Šorlijevo iz Tolmina, ki je kot svetel žarek posvetila v njegovo življenje. Darovala mu je hčerko Lojzko in sina Andreja. Iz njene pesniške duše, ki je ustvarjala verze, se je pretakala melodijska v Lojzetovo srce, ki je vse to povezovalo v čudovito harmonijo. Družinsko življenje se je nekaj časa mirno odvijalo. Lojze se je zaposilil pri podjetju "Cecilia", ki je izdelovalo orgle, hkrati pa je pomagal kot organist v Podgori. Podgora je bila takrat važno industrijsko središče, zato pa fašistom ni bilo prav, da je Bratuž prav tu vzgajal svoje pevce. Cerkveni zbor je bil namreč na izredni višini. Pred božičnimi prazniki leta 1936 so izdelali svoj zločinski načrt.

Policijski agenti in orožniki so že na božič in na Štefanovo skalili božično razpoloženje med vernimi Podgorci. V nedeljo, 27. decembra, pa je prišlo do najhujšega. Krajevni tajnik fašistične organizacije Stefanelli je najel gručo fašistov, ki so po maši čakali na pevce. Ko so ti prišli iz cerkve, so Lojzeta Bratuža in štiri pevce odpeljali na sedež fašista. Vsakega posebej so nato odvedli v zatemnjeno pisarno, kjer so jih prisili, da so izpili četrtiliterski kozarec ricinovega olja. Lojzetu pa so nalili v kozarec neko umazano

rjavkasto tekočino. Ker se je branil piti, so mu zagrozili z bodali. Rekel jim je, naj pomislijo, da ima doma komaj mesec starega sinčka. Nasilneži pa so kričali nanj, da je moral izpiti strupeno tekočino. To je bilo zanj usodno. Strup je začel naglo delovati in mu razkrajati jetra. Zdravniki mu niso mogli pomagati. Žena Ljubka je bila stalno pri njegovem postelji. S seboj je včasih pripeljala tudi dveletno hčerko Lojzko, ki ni mogla razumeti, zakaj se atek ne vrne domov. Ko je prejel sveto popotnico, je rekel: "Saj pravzaprav ne umrjem težko, ker sem sprevidel, kako grd je ta svet. Le Ljubka in otročič me skrbijo... Vem, da moja žrtev ni zastonj. Je za božjo pravico!..." V torek, 16. februarja 1937, ob šestih zvečer je s križem v roki izdihnil.

In takrat se je ponovilo kot ob Kristusovi smrti. Fašisti so se zbali mrtveca. Njegovo truplo so na skrivaj odpeljali na pokopališče, a pokopališče zastražili s policijskimi agenti in orožniki. Po deželi pa se je kot blisk raznesla vest o Lojzetovi smrti. Z vozom so pripeljali vence in ljudje so kar trumoma prihajali na pokopališče. Ker je bila mrtvašnica zaprta, so ženske začele kričati in nasilno vdrtle v mrtvašnico ter odprle krsto. Ob njej so molili in jokali. Novi agenti, ki so prišli iz mesta, so ljudi razgnali in jim povedali, da pogreba ne bo ob uri, kot je bilo določeno. Vrata mrtvašnice so zopet zaklenili in jih zastražili. Dne 19. februarja ob sedmi uri zjutraj je bil pogreb, katerega so se smeli udeležiti le najožji sorodniki. Stražarjev pa je bilo nad petdeset; še več dni so stražili grob.

Ob dvajsetletnici smrti je Ljubka Šorli svojemu možu poklonila sonetni venec "Venec spominčic možu na grob". V devetem sonetu govorji o tem strašnem dnevu:

*Zazoril komaj se nad Mirnom dan ie,
ko so k počiku nesli te, moj mili,
skrivaj.... K pokopu niso ti zvonili.
Povsod le strah in — taho žalovanje.*

*Zaman v slovo si zadnjo pesem čakal,
vkovana v molk po sili je molčala;
od daleč narod je za tabo plakal.*

Poslednja fotografija
Lojzeta Bratuža,
dva tedna pred smrto

Klub budni pažnji fašistov se je na trideseti dan po smrti na Bratuževem grobu znašel trnjev venec, okrašen z lovorjevimi listi. Vsa zasliševanja niso mogla ugotoviti, kdo je venec prinesel . . .

*

V časih najhujšega fašističnega nasilja je Lojze Bratuž takole vlival poguma svojim pevcom: "Fantje, prišel bo dan, ko bom dirigiral sto slovenskim pevcom v gledališču Verdi . . ." Uresničitve te preroške napovedi naš narodni mučenec res ni dočakal, dočakali pa so jo številni njegovi pevci iz tistih časov: ne samo sto, ampak več sto slovenskih glasov je že zadonelo v Verdičevem gledališču, nedavno pa je bila tam tudi Cankarjeva proslava in italijanska predstava Cankarjevega Martina Kačurja.

Da, časi so se v marsičem spremenili. Goriškim Slovencem se ni treba več Lojzeta Bratuža spominjati tiho in v bojazni — njemu v počastitev je bilo v teku povojuh let prirejenih že več spominskih večerov. Trg pred cerkvijo v Podgori od 16. februarja 1969 nosi

Bratuževi ime, podgorsko prosvetno društvo pa je leta 1975 odkrilo spominsko ploščo na župnišču, kjer je Lojze vadil pevski zbor. Istega leta so v atriju Katoliškega doma v Gorici odkrili Bratužev doprsni kip, še prej pa si je goriški mešani pevski zbor nadel mučenčeve ime.

Goriški "Katoliški glas" je ob koncu članka za štiri desetletnico napisal tudi tole: "Menimo, da bi bilo prav, ko bi se tudi kaka šola na Goriškem poimenovala po Lojzetu Bratužu. Saj gre za nedolžno žrtev nasilja, ki je lahko vsem Slovencem in tudi drugim v zgled, kako naj služimo najvišjim vrednotam kulture, narodnosti in vere. Če nas politika loči, bi nas te vrednote morale vse družiti. Zato smemo pričakovati, da bo tudi v Novi Gorici dobil Lojze Bratuž svoj trg ali ulico, saj je tolkokrat prehodil pot od doma do Kromberka k prijatelju Vinku Vodopivcu . . ."

Gotovo je to upravičena želja vseh Goriških Slovencev na obeh straneh meje, kateri se pridružujemo z vsem srcem tudi slovenski zdomci.

DUHOVNIŠTVO JE ZA MOŠKE

Ko smo brali enkrat lani, da je bila ženska imenovana za upraviteljico ene dunajskih katoliških župnij in da tudi po Južni Ameriki zaradi pomanjkanja duhovnikov nekatere redovnice vodijo župnije, je kar hitro padel — skoraj malo ironičen — sklep nekaterih: "Še malo, pa bodo ženske začele maševati . . ." Pri tem sem slišal celo dodatek: "Ja, ja, konec sveta se bliža . . ." No, tako hudo še menda ni, pa tudi ženskega duhovništva pri vseh poskusih nekaterih v katoliški Cerkvi še ne bomo doživeli.

OB KONCU januarja je Kongregacija vere izdala papeški dokument, v katerem je jasno rečeno, da hoče katoliška Cerkev tudi v bodoče ohraniti dva tisoč let staro tradicijo, po kateri je duhovništvo pridržano le moškim. Do te izjave je prišlo zaradi tega, ker so tudi v katoliških vrstah zadnja leta pogosto razpravljalni o ženskem duhovništvu. Več škofjskih sinod in cerkvenih srečanj je naslovilo na Vatikan prošnjo, da vprašanje o ženskem duhovništvu ponovno prouči. Pa tudi priprustitev žensk k duhovništvu v anglikanski ter v raznih protestantskih skupnostih je nagnilo papeža Pavla VI., da je dal naročilo Kongregaciji vere, naj pripravi "izjavo o dopustitvi žensk k duhovništvu". Dolžnost Cerkve je namreč, da pobliže objasni vernikom Cerkveno stališče, ki sloni "na zvestobi Gospodovemu zgledu in nikakor ne dopušča žene posvečevati v duhovniške".

Tako stališče zavzema Cerkev že od svojih prvih početkov. "Tradicija Cerkve je v tem skozi stoletja neizpodbitna; o tem ni bilo nikdar nobenih sporov ali negotovosti". Tudi druge krščanske Cerkve iz prvih stoletij ter vse vzhodne Cerkve imajo v tem enako stališče. Globok nagib za to tradicionalno zadržanje je v "volji Cerkve, v pravzoru duhovništva, kakor

ga je dal Kristus in so ga apostoli skrbno čuvali".

Kristus nikakor ni izbiral moške za apostole in jim dal duhovniško oblast samo zaradi zunanjih razlogov takratnega časa in razmer, kakor hočejo nekateri dokazovati, češ takrat so bile žene zapostavljene in iz javnosti izključene, posebno še med Judi. Toda Jezus je imel do žensk povsem drugačno zadržanje kot na primer Mojzesova postava, ki je ženo res izključevala iz javnosti; v teh vprašanjih je povsem prelomil z misljenjem takratnega časa in je odklanjal vsako diskriminacijo žene. Ravno nasprotno: žene so ga spremljale, one so bile deležne prvega srečanja z Njim po vstajenju. Vse to nam da misliti, če kljub temu Gospod ženam ni podelil poslanstva apostolov; niti Mariji ne, svoji materi, "ki ima vzvišeno mesto v evangeliju".

Tudi apostoli so bili prepričani, da je taka volja Gospodova. Iz Apostolskih del in iz pisem apostola Pavla vemo, da so takrat za mašnike postavljali in posvečevali samo moške. Ne vseh, temveč samo izbrane. Da niso tega delali iz kake mržnje do žensk, smemo sklepiti iz dejstva, da so imeli apostoli pri svojem delovanju ravno med ženami najbolj vdane pomočnice (Tabita v Jopi, Timotejeva mati v Listri, Lidiya v Filipih, Feba v Kenkreji, Priska v Korintu in še toliko drugih).

Gre za ženske osebe, ki so imele vse pogoje za mašniško službo, a jih apostoli niso posvetili.

Končno imamo skoraj dvatisočletno tradicijo Cerkve. O njej verujemo, da jo vodi Sveti Duh. Ali je ta molčal dva tisoč let in mirno pustil, da je Cerkev posvečevala v mašnike samo moške; šele zdaj naj bi se oglašil po ustih nekaterih kristjanov, češ v mašnike moramo posvečevati tudi ženske? Tako dolgo je bila Cerkev "nepravična" do žensk zgolj zaradi predsodkov, čeprav je bilo v njeni zgodovini že tolkokrat veliko pomanjkanje duhovnikov — sedaj pa naj bi se naenkrat rešila ugovorov in našla pravo rešitev?

V dokumentu je dalje rečeno, da ima Cerkev "gotovo svobodo" v zakramantu mašništva. Toda ta svoboda je "omejena"; nad tem je dolžna čuvati v moči cerkvenega učiteljstva. Pri tem ne sme mimo ravnanja Gospodovega, s katerim je pokazal svojo voljo. On je namreč poklical v duhovništvo, kogar je hotel. "Niste

vi mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil," je zagotavljal. On pa je poklical za apostole (duhovnike) samo moške. Ta njegova volja obvezuje tudi Cerkev, ki je to do danes tako razumela in se tega držala. Ne zato, ker bi bile ženske manj vredne, temveč zato, ker Kristus kliče, kogar On hoče.

Morda bo kdo temu ugovarjal, ker zadnji čas protestanti podeljujejo tudi ženskam duhovniško službo. A razumeti je treba, da protestantski pastorji niso duhovniki v katoliškem pomenu besede. Protestantni ne priznavajo skrivnosti svete maše: njihovi pastorji ne "mašujejo" in zato tudi ne prejmejo "mašniškega posvečenja". Imajo predvsem pastirsко (pastor) in učiteljsko (pridigar) službo. To službo pa vsekakor morejo vršiti tudi ženske, ne le pri protestantih, marveč tudi pri nas katoličanah. To je že marsikje vpeljano in bo ob pomanjkanju duhovniških poklicev vedno večjega pomena pri vodstvu občestvenih skupin.

N.

Moj prvi april

SICER nas v življenju potegujejo za nos, ne da bi se ozirali na mesece ali dneve, ne prizanašajo ne mladim in ne starim, le mrtvim se ogrejo; toda prvega aprila je pa nekako predpisano, da potegneš ti druge za nos in da oni navlečejo tebe.

Meni se je mlademu pokovcu zdel prvi april nekak praznik. Za vse druge dneve je veljala zapoved: ne laži! Prvega aprila se je pa laž razlezla po človeku in se svobodno razkošatila. Lagli smo tako debelo, da nismo več razločevali laži od resnice, da so se materine dobre oči razžalostile in zaprosile: "Nehajte vendar, saj se jutri še ozdraviti ne boste mogli!"

Takrat sem hodil v prvi razred.

S črkami sem se že prerekal in dve tablici za pisanje sem do takrat razbil; rekел sem, da sta se razbili.

Ves teden pred prvim aprilom sem razmišljjal, kako bom potegnil Franceta in Jaka in Jožeta, ki so hlačali za menoj in se včasih tudi zakadili vame, pa sem jim bil le kos. France je bil preprekljast, Jaka preveč zavaljen, Jožeta je pa že vrglo, če se je le široko prestopiti hotel.

"Podgana se je ujela v hlevul" sem skuhal prvo laž. France je bil na podgane strašno hud, ker se jih je bal, za nič drugega ne. Meni so se podgane gabile, on jih je pa nosil k potoku in jih gledal, kako so se davile v starinskem loncu. Mrtve je zakopal pri slivi, da bi lepše rasla in

meni se je včasih zazdelo, da slike čudno diše. Jedel sem jih pa le.

"Res?" se je razveselil France.

"Res, res!" sem zatrjeval in ucvrl jo je v hlev in ker je bil prenagel, ga je krava brcnila. Ko se je pobiral z gnoja, mu je hotela požreti še srajco. Z raskavim jezikom je hlastala po njej, da je vso zaslinila. France je pozabil na podgano in prijokal v hišo.

"Pa sem te, pa sem te naaprilčkal!" sem vriskal in ker sem bil le preveč glasen, mi jo je oče s pasom pritegnil čez pleča, da me je za hip vse minilo. Vem, France mi jo je privoščil, ampak naapriljen je bil pa le!

"Jaz pa za srakoperje vem in ti ne povem!" sem dražil Jaka in Franceta, ko sem bil že pozabil na očetov pas in na bolečo marogo na hrbtnu. Za ptičje gnezdo bi večerjo dala, tako ju je mikalo, kakšni ptički so notri.

"Janez, popkar ti dam, če poveš za gnezdo!" se je ponujal France in je že pozabil, da sem ga navlekel s podgano.

"Pa daj!"

France se je obotavljal; popkar je bil le preveč lep in težko bi dobil novega.

"Na!" je izkolcal in jaz sem spravil nožiček. Brat se mi je za prvi hip zasmilil, ko sem pa pomislil, da je prvi april, me vest ni pekla.

"Vidiš, tamle v Miklavževi meji. V tistem trnju

je gnezdo. Strašno je skrito! Mladički so že veliki. Čez tri, štiri dni se bodo že izpeljali!" sem hlastal in France jo je že sekal proti meji, Jaka kobalil za njim, Jože se je pa zvalil in se drl: "Tiča ledu, tiča ledu!" Naprej ni mogel.

Opraskana in krvava sta se brata privlekla izza meje in oba sta vekala. France si je še srajco raztrgal in bolj se mu je smilila ko koža.

"Zlagal si se!" se je zadrl vame in mi žugal s pestjo.

"Ali si videl aprila, ali si videl aprila!?" sem mu nagajal in ga jezil. Oba je mati pomirila s šibo.

In sem nazadnje navlekel še mater, da kokoš jajce jé! Strašno se je jezila in kar s šibo je letela v kurnik. Milo jo je pogledala kokoš z gnezda, pogodrnjala in si popravila ležišče.

"Ti bom že dala!" se je mati potem togotila, nekaj mrmrala in kar hudo mi je bilo, da sem še njo naaprilih.

Tisto dopoldne sem Jožeta poslal k sosedovim po turško sveto pismo. Komaj komaj je izgovarjal težke besede, izbasal jih je pa le. Odracal je počasi in tam so mu naročili, naj grem na Turško ponj. Bil pa je neizrečeno vesel, saj so mu dali krajec prečudno dobrega kruha, ki me je kar zamamljal.

"Nikar se ne daj več!" ga je opominjal France, v resnici mu je bilo pa le za kruh in ni znal zastaviti prave besede.

"Janez, sram te bodi, koleno kažeš!" se je obrnil k meni.

"Ne boš me!" sem mu jo zagodel.

Popoldne sem z lažmi kar ponehal. Pomagati sem moral očetu, ki je prekladal stare butare in vlagal pravkar narejene, da bi se osušile. Butare je delala in naredila mati; sekala je s sekirico, ki sem jo jaz skrhal, ko sem udrihal po kladi, v katero sem nabil na stotine žebljev.

"Saj pravim, ženske nimajo oči!" se je oče jezil in me prijel za roko.

"Poglej, saj vidiš! Ali ne štrle okleščki iz butar? Kap jih bo močil!"

"Vidim, vidim!" sem mu zatrjeval in kar imenitno se mi je zdelo, da se oče tako moško razgovarja z menoj.

"Na vsak način bo treba skladanico popraviti. Saj me je sram, kaj bodo ljudje rekli! Da bi pa butare še enkrat razkladala, preveč dela bi bilo!" je razlagal oče in jaz sem ga verno poslušal. Tako prijazen že dolgo ni bil z menoj.

"Veš kaj, ali znaš k Polencu v Spodnjo Žabnico?"

"Znam, znam!" sem hitel in ponosen sem bil, da mi oče zaupa morda kako važnost. Kar koli, oče že ve, koga lahko pošlje. France bi pozabil, kar bi mu naročil, Jaka bi se pa zgubil in pa psov se boji.

"K Polencu bi šel, tam imajo take škarje, s katерimi bi vse te količ in okleščke postrigla in obstrigla. Vrečo vzemi in reci, da jih jaz prosim in da jih boš še danes nazaj prinesel. Ali si si zapomnil: Prosim za take škarje, da bo oče butare obstrigel!"

April
d domovini

"Sem, sem!" sem se ustil in na glas ponovil naročilo.

Za vasjo sem jo ucvrl in se nikjer ustavljal, ves čas pa ponavljal: "Prosim za take škarje, da bo oče butare obstrigel."

"To pa že, to! Saj si močan, jih boš že nesel! Nazaj jih pa ni treba nositi že danes, se nič ne mudi!" mi je odgovoril Polenčev oče, ko sem mu gladko izrekel: "Prosim za take škarje . ." Dal sem mu vrečo in Polenčeva Reza mi je odrezala veliko zagozdo kruha in se mi prijazno nasmehnila.

"Tako! Vrečo sem ti zavezal, da ne bi kaj zgubil. Vijaki in ključ so zraven, če bi se kaj pokvarilo. Sedaj se pa kar nič ne obotavlja, da oče ne bo hud!" mi je naročal Polenc in mi oprial vrečo. Bila je težka, da se mi je rama ponižala in da sem le s težavo prestavljal noge.

"Bo že šlo! Kaj ne bi, saj si močan!" me je hvalil, jaz pa sem se davil: "Šlo bo, šlo!"

Tako potil se še nikoli nisem. Noge so mi že klecale, v rami me je žgalo in nisem imel niti

toliko moči, da bi vrečo predajal z ene rame na drugo.

"Dober sil!" me je pohvalil oče, jaz pa nisem mogel do besede.

"France, Jaka, Jože, mama!" je zaklical oče, jaz pa sem stal ob vreči in bilo mi je, kot da sem napravil strašno veliko delo. Nasmehnil sem se Francetu in Jaku — za Jožeta mi še mar ni bilo — kot bi hotel reči: "Vidva bi omagala, jaz sem jih pa le prinesel!"

"Poglejmo, kaj je Janez prinesel!" je rekел oče, se sklonil k vreči in jo odvezal.

"Težak pa je ta april, težak! Dobro si se spokril!" se je zasmegal, zakrohotali so se bratje in še mati mi je privoščila.

Iz vreče me je zijalo staro železje, ki se je zapletalo okoli obrabljenega volovskega komata.

Zaprl sem se v izbo in tisti prvi april s stariim železjem in obrabljenim komatom sem si za zmerom zapomnil.

JAN PLESTENJAK

POGOVOR

SAMO človek zna govoriti. Sporazumevanje se razvija v govoru, ki ga sestavlja nagovor in odgovor. Nagovor je beseda, ki odpira pot v novi svet, vrata v neznani dom; z odgovorom se temu vabilu odzovemo.

Vabilo in odziv, nagovor in odgovor imenujemo govor.

Začetek je za nekatere ljudi težak, poln tveganja in vprašanj: ali bom našel odmev, ali bom prebil led?

Če nas nagovorjeni posluša, če je njegov odgovor priazen, se razvije harmonija, ki prinaša odprt in neprisiljen sporazum. Ta lahko reši marsikakšen duševni dvom ali stisko.

Brez pogovora, v katerem podarjamo sočloveku z besedo iskrenost in toplino, bi naša človečnost zamrla, zaprl bi se tudi svet novih spoznanj in izobrazbe.

Naše sporazumevanje pa ne sloni samo na izgovorjenih besedah. Ljudje morejo pogovor razviti tudi z znamenji: s pisanjem, s kretnjami, z mimiko, z molkom, vse v skladu z govorico v notranosti duše.

Ali najdeš dovolj časa za pogovor?

SAMOGOVOR (MONOLOG)

POGOVORI s samim seboj! Čemu? Kaj nas k temu pripravi?

Samogovori morejo izvirati iz osamljenosti. Razvijajo ga otroci, ki so prepričeni samim sebi in zapuščeni

stari ljudje, da s tem preženejo samoto. Lastni "jaz" jim postane družabnik.

Monolog je pomoč, s katero razrešimo nek dvom in ta postane že kar dialog med človekovimi "jazi". Eden pravi: "Da, to je dobra rešitev!" Oгласi se drugi: "Kaj pa, če bi bilo bolje storiti prav nasprotno?" Presojanje se nadaljuje in nam včasih pomaga ravnati zrelejše in pametnejše.

V monologu človek sebe spodbuja, kadar mora opraviti neko neprjetno dolžnost ali ga je česa zelo strah. Neka deklica je pripovedovala: "Nagovarjam se z ljubkovalnimi imeni in si prigovarjam, da je to pač treba storiti. Tako si dajem poguma in izgubljam odpor do tiste naloge".

Monologi nastajajo tudi v duševni napetosti, stiski in bolečini. Z njimi sproščamo nasprotja med našimi težnjami in tem, kar smo doživelji. Sami se nagovarjam in ogovarjam in ta razgovor se gotovo konča v naše zadovoljstvo. Prinese trenutno ali celo trajno olajšanje. V tem smislu danes uporablja samogovor psihoterapija. Monolog more biti notranji "ventil", ki razrešuje napetosti. Služi sprostitvi, ne da bi drugega ranili.

Od neke pametne žene sem izvedel, da je nekoč v silnem razburjenju (le v katerem gospodinjstvu ga nil!) urejala omaro za perilo in pri tem iz vse duše stresla vanjo svojo jezo. Nihče je ni poslušal. Urejanje stvari je tako pri pomoglo k njeni notranji urejenosti.

Samogovor lahko postane tudi nezdrav pojav, če skušamo svoje probleme reševati le z monologom, namesto da bi iskali sporazum z ljudmi v pogovoru. Go-drnjamo in brundamo, ko bi se lahko čisto mirno pogovorili.

Marsikdo od nas se je že kdaj pogovarjal sam s seboj. Zato ljudje, ki vodijo monolog, niso "smešni", kot bi ta ali oni mislili, ampak le na poseben način poiščejo rešitev.

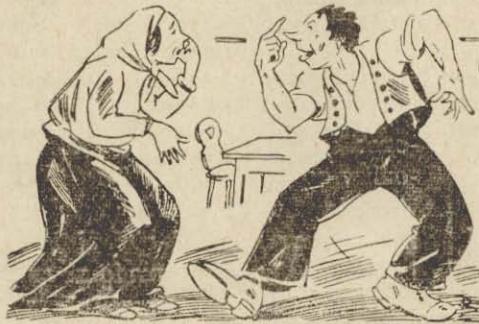
DVOGOVOR (DIALOG)

VSAKA skupnost v dvoje že vnaprej vzpostavlja dialog, ki naj nikoli ne preneha. Razgovor dveh ni nikoli brez pomena, saj ima premoč nad novimi življenjskimi izsekki in življenjskimi nalogami.

Dialoga ne smemo zamenjavati z govorjenjem. Obstoja tudi dialog v molku, nikoli pa ni dialoga brez resnicoljubnosti. Dialog ne pomeni, da smemo vsak hip vse reči. To bi bilo trdostreno in žaljivo in bi včasih preseglo človeške moči. Potrebno je, da se mladi ljudje med seboj veliko pogovarjajo. Pravzaprav naj bi ne

bilo ničesar, o čemer dva partnerja nista razpravljala, preden sta si dokončno dala svoj DA. Kako naj bi se sicer med seboj spoznavala? Ko se začne zakonski vsakdan, bodo isti pogledi na svet in na smisel življenga na ta način pridobili na pomenu. Ista ali podobna mnenja bodo tudi v vsakodnevnih zakonskih in družinskih vprašanjih olajšala mnoge težave. Ta dialog, ki naj vsteje tudi lastne starše in kasneje otroke, ima svoj smisel ne le v prizadevanju premagovati težave, ampak naj stopa pred vsemi — velikimi in malimi — odločtvami. Samo tako morejo vsakokrat življenjske izkušnje starejših priti prav naslednji generaciji. Pri tem dialogu med generacijama pa je vsekakor važen duh, oziroma način, v katerem dialog poteka. Zgolj poučno ukazovanje bo pogosto sprožilo prav nasprotno reakcijo — mladi ne bodo hoteli sprejeti življenjskih izkušenj starejših. Pošteno priznanje lastnih napak pa bo mlade pritegnilo k razmišljjanju in kaj kmalu bodo sprejeli pozitivne vrednote starejših.

Iz "SREČANJ"

Takile "dialogi" so menda najpogosteji . . .

SELIMO SE . . .

STAROZAVEZNA Pasha je pomenila izhod, beg iz Egipta v deželo obljud. In prav v času, ko nas veliko-čna liturgija s svojo božjo besedo spominja na ta beg, del naše župnije ta hebrejski pobeg dejansko doživila. Vsi prebivalci se morajo namreč umakniti iz naselij, kjer so desetletja obdelovali polja, kjer jim je divjačina bogatila praznične obroke in kjer so bili njihovi sejmi tako zelo obiskani, — prava živa mravljišča. Na te sejme so ljudje prihajali od daleč, da zamenjajo sol za sorgo, milo za olje, sladkor za fižol . . . Ali pa da kupijo perjad, ovce, koze in goveda, ki bodo preprodana v Loméju za trikratno ceno. Ti sejmi so pomenili za kandéško okrožje neke vrste "supermarket", pa tudi obrtniško središče. Saj si na sejmu našel može, ki so popravljali sandale, krpali obleke in ti celo sešili na licu mesta novo. Drugi so ti zamenjali izrabljene dele kolesa, ti naostrili sekiro, popravili motiko, rovnico, lovsko kladivo . . . Celo

frizerjev ni manjkal, kjer si se lahko ostrigel, pobarval lase s črnilom (na glavo ti ga je mož zilil tako, da so bila pobarvana tudi čelo in ušesa ter vrat), za konec pa je posul klienta še z otroškim pudrom: za prijeten vonj in seveda zato, da je zakril črne madeže na tvoji koži . . .

Z eno samo odločbo predsednika vlade je vse to življenje uničeno. Ker pač general hoče povečati narodni park (ki je praktično le njegovo osebno lovišče!), mora več kot deset naselij samo na področju naše župnije zapustiti svoje domove. Naša župnija leži namreč na južni strani parka in ima z njim 80 kilometrov skupne meje. V vsej tej dolžini se morajo vsi prebivalci umakniti za deset kilometrov, a s strani vlade pri tem ni pričakovati prav nikake pomoči. Sedaj smo v polni suhi dobi, ko hodijo ljudje daleč, zelo daleč po vodo. Večkrat gredo žene po vodo že zjutraj, da se vrnejo proti večeru. Navadno se ena izmed sku-

pine vrne s praznim vrčem — vodo so popile že na povratku domov . . .

Področja, kamor naj bi se ljudstvo preselilo, so res malo naseljena, a to ravno zaradi pomanjkanja vode. Od naselja Helota pa vse do Takpambe, na razdalji 50 kilometrov, ni za novo postavljeno mejo narodnega parka niti enega samega vodnjaka. Vse struge so v suhi dobi posušene, do reke pa imajo najbolj oddaljeni 25 kilometrov hoda. Kako torej graditi nove kolibe iz blata, če ni vode niti za pitje in kuho? Kje dobiti tudi slamo za streho, ko je že dva meseca vse požgano: v krvi domačinov je, da v dobi suše požgo vso pokrajino za lažji lov in da živila pride do sveže trave. Pa tudi nobenih cest v ta nova področja ni, kar je tudi vzrok, zakaj ni bil doslej izkopan še noben vodnjak. — Vendar se v množico teh problemov državna oblast ne spušča. Tudi noče slišati nobenih pritožb. Dala je samo rok par tednov za izselitev in to je vse . . .

Ko sem se v teh dnevh vračal v Ossacre, sem srečaval cele procesije ljudi. Obloženi so bili kot vprežna živila s svojim imetjem: lonci, strešno slamo, mlinski mi kamni, dojenčki . . . nekateri pa so nosili v slamo zavite pravkar umrle otroke.

Pred petimi leti so prvič izgnali ljudi iz njihove zemlje v prid živalim. Dejanje samo ni napačno, če država res uredi narodni park, da s tem zaščiti divjačino pred iztrebljenjem. Toda način, kako so to pri nas izvršili, je bil obsojanja vreden. Takrat so ljudem obljudili ponovno izgradnjo zapuščenih šol, dispanzerjev, poljedelskih središč, vodnjakov . . . Do danes je ostalo vse to le pri obljudbah. Zdaj se bo ponovila ista zgodba . . .

Kar se tiče misijonskih ustanov na področju, oznenem za izselitev, izgubimo dve osnovni šoli v naselju

Panguda in Ossacre, štiri postojanke katehistov, dve cerkvi ter moje stanovanje "na deželi". Kot župnik celotnega kandéškega okraja preživim namreč nekaj dni v središču Kanté, ostale dni pa v svojem ožjem delokrogu s središčem v Ossacre, ki zdaj postane del narodnega parka.

Treba bo začeti vse znova. Majhna krščanska občestva izseljenega področja so praktično prenehala obstojati, ker so se ljudje porazgubili na vse strani. V prvem preplahu so se pač zatekli k svojim znancem in sorodnikom. Vzelo bo dve ali tri leta, da se bodo ti ljudje znova nekje ustalili, si pozidali kolibe ter si za silo uredili polja.

Pomoč našega misijona tem izgnancem je bila doslej res bolj skopa, lahko pa rečem, da edina. Pač nismo imeli hitrih sredstev. Nudili smo jim avto za prevoz, a to je bilo le kaplja v morje. Kar je pomembnejše in res vredna pomoč je bliskovit izkop vodnjaka v omenjenem področju med Heloto in Takpambo — zasluga p. Evgena, ki je dobesedno noč in dan kopal s svojim kompresorjem ter vodnjak srečno končal prej kot v enem mesecu. Naselje Nburačeka je tako samo zaradi vodnjaka postal zelo privlačno za množico izgnanih: mnogi so si izbrali prav to naselje za svoj novi dom. Tudi del kristjanov iz Ossacreja se je usmeril v ta kraj. Tako imam le nekaj upanja, da bom rešil vsaj eno izmed prizadetih krščanskih občestev. Kdaj, kje in kako bomo pa znova gradili izgubljeni cerkvi, šoli in postojanke katehistov, nam bo pokazala šele bodočnost.

Ob vseh teh težavah skušamo usmeriti našo pozornost v skrivnost velike noči, ki naj bo tudi vam vsem edina trdna točka veselega upanja.

P. HUGO DELČNJAK, Togo, Afrika

Tudi o rekordno izkopanem vodnjaku p. Evgena govori ta članek. Da je sila za vodo velika, dokazuje slika: še predno je bil dokončan, je že služil preseljencem . . .

14. aprila 1977

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic.. 3101
Tel.: 86-9874

● Da je bilo za praznike veliko dušnopastirskega dela, menda ni treba posebej omenjati: velikonočni spored v prejšnji številki je dovolj zgovoren dokaz. Tudi v Kew je bilo veliko spovedovanja in obredi so od cvetne nedelje do velikonočne lepo potekali. Cvetna nedelja je bila sončna, pa tudi za veliko soboto se je vreme obrnilo na lepo. Obredi pred božnjim grobom v lurški votlini so privabili res veliko vernikov. Enako deseta maša velikonočne nedelje. V veliko pomoč nam je bil pri pripravah in obredih letos naš bogoslovec br. Bernard in se je nova moč kar poznala.

Iskrena zahvala cerkvenim pevcem, ministrantom in vsem, ki so kakor koli pripomogli k dostenjnemu proslavljanju velike noči. Posebej naj omenim Šajnova fanta, Franka in Srečka, ki sta oskrbela novo ozvočenje pred votlino. Bilo je dosti truda, a uspeh ni izostal.

Vsem vernikom, ki ste za vzdrževanje našega verskega središča poklonili velikonočni dar, se tudi iskreno zahvaljujem. V kuverticah smo letos nabrali lepo vsoto \$2,314.50, pa darovi še prihajajo. Bog naj stotero povrne vsem!

Za vzdrževanje svetih krajev v Palestini smo na veliki petek nabrali \$135.05. Tudi za to Bog plačaj! — Postne nabirke "Project Compassion" pa še nismo mogli zaključiti, saj se družinski šparovčki počasi vračajo. Upam, da bom mogel prihodnjič objaviti nabранo vsoto.

● Prvič kar imamo lurško votlino, se je zgodilo: nekdo nam je v noči od sobote na cvetno nedeljo ukradel z oltarja v votlini pet težkih medeninastih vaz z rožami vred. Ko bi nam vsaj rože pustil, saj si mislim, da mu je šlo za vase, ki so imele svojo vrednost in jih danes niti ni več dobiti. Res ni nobena stvar več varna, še celo na domaćem dvorišču ne. Žalostno pa je, da kdor koli krade z oltarja. Če bi bil res v potrebi, naj bi prišel v pisarno, saj pomoči še nikomur nisem odrekel.

● Pri zadnjem obisku Wodonge sem zvedel za nedadno smrt rojaka, ki je živel v Alburyju: FRANK GRILL se je dne 20. februarja letos smrtno pone-

srečil z avtomobilom pri Dora Dora, blizu Holbrooka. Pogreb je bil dne 9. marca iz Sv. Patrika, Albury, na tamkajšnje pokopališče.

Pokojni Frank je bil rojen 1935 v Studencih, Maribor. Iz Avstrije je dospel v Avstralijo v januarju 1957, po začetkih v Bonegilli pa je ostal kar v bližini. Bil je še samski, mirnega značaja, po poklicu pleskar. Doma zapušča mamo in enega brata, eno sestro ima v Avstriji, enega brata pa v Nemčiji. Vsem izrekamo ob priliki tako tragične izgube naše iskreno sožalje, pokojnika pa priporočam v molitev.

● V Donvale Hospitalu v Melbournu je dne 20. marca po dolgi in mučni bolezni končala svoje zemske potovanje gospa MARIJA SMELICH. Bila je ena najstarejših med nami, saj je dočakala lepo starost 85 let. Za odhod je bila lepo pripravljena: v bolezni je večkrat prejela zakramente, tako sveto maziljenje kot sveto obhajilo.

Pokojna Marija je bila rojena (deklisko ime Špilar) dne 12. februarja 1892 v Kalu, Slovensko Primorje. V Avstralijo je dospela že leta 1927 za sestro Frančisko (umrla 1946) — iz Neaplja jo je pripeljala ladja "Orama". Tu se je poročila z Lukom Smeličem, po rodu iz Dalmacije, ki smo ga pokopali v letu 1967. Ostala ji je hčerka edinka Betty por. Ilić, ki je v njeni bolezni in starosti tako lepo skrbela zanjo. Betty poučuje v srednji šoli in kljub temu, da je tu rojena, dobro razume ter tudi govori tako očetov kot maternih jezik.

Pokojno Marijo smo imeli v slovenski cerkvi na torek 22. marca zvečer, da smo ob njeni krsti zmolili rožni venec ter so jo sorodniki in prijatelji lahko pokropili. Mašo zadušnico pa smo opravili naslednji dan v cerkvi sv. Klemena v Bulleenu, kjer je pokojnica živila v družini svoje hčerke. Pokopana je bila k možu Luku na carltonskem pokopališču.

Smelichevi mami želimo večni pokoj, sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje. Še se je bomo spominjali v svojih molitvah.

● V četrtek pred velikim tednom, 31. marca, je na svojem domu v Fawknerju nenadoma umrl MIRKO ŽNIDARIČ. Pokojni je bil rojen 25. februarja 1921 v Sabotincih v Prekmurju. Preko Nemčije je emigriral v Avstralijo in se kmalu (1962) poročil s Terezijo Kunst iz Spodnjih Poljčan. Poleg žene zapušča sina Edvina in brata.

Mašo zadušnico smo imeli v slovenski cerkvi na torek 5. aprila, pogreb pa je bil na fawnersko pokopališče, kjer bo pokojni Mirko čakal vstajenja. Njemu mir in pokoj, sorodnikom naše sožalje!

● Iskreno sožalje tudi družini Franca PETEK in Matilde r. Munda, East Preston, ob nenadni izgubi hčerke MARIJE. Komaj petnajstletna je 5. aprila umrla v St. Vincent's Hospitalu, kamor je bila prepeljana s hudo vročino dan prej. Žal so ugotovili razkrjanje krvni in ji ni bilo več pomoči. Marija je bila rojena

Ne pozabite
na

MATERINSKO PROSLAVO,
ki bo v cerkveni dvorani
na prvo majske nedeljo (1. maja)
po deseti maši!

15. januarja 1962 v Melbournu in krščena v Kew. Bila je najstarejša od petih otrok Petkove tako težko preizkušane družine. V tolažbo nam je, da je mlada dozorela za nebesa. Sam Bog ve, kaj ji je s tem, da jo je vzel k sebi, prihranil. Vdanost je ob skrivnosti smrti najlepša krepost, četudi je težko sprejeti božji ukaz in srce stavljajo sto vprašanj . . .

Zaradi praznikov je bilo mogoče imeti pogrebno mašo šele na torek 12. aprila. Udeležilo se jo je lepo število Marijinih sošolcev iz srednje šole, ki so prišli s svojimi učitelji. Zadnje počivališče je našla na keilorskem pokopališču. R.I.P.

● Kar preveč smrtnih primerov sem moral objaviti. Na srečo smo imeli tudi krste in novorojenčkov je bilo le več kot pa pogrebov.

Dne 12. marca je bil krščen **Branko Josip**, sin Mata **Budaj** in Angele r. Avžin, St. Albans. — Naslednji dan je bil krst sinka **Ladota Kuret** in Felicite r. Jodko: hkrstu so ga prinesli iz Pascoe Vale in njegovo ime bo **Luke Anthony**. — Dne 20. marca je bil krst **Jožefa**, ki je novi prirastek družine **Karla Piscopo** in Kristine r. Mukavec, St. Albans. — Med obredi velike sobote zvečer je krstna voda oblila **Stanka Ivana**. Dobila ga je družina Ivana **Prosenika** in Darinke r. Lipovec, Nid-drie. Ves čas dolgih obredov je bil priden in komaj oblitje z vodo ga je malo streslo. — Na velikonočno nedeljo (10. aprila) smo imeli tri krste: prva dva v Kew, tretjega pa med slovensko mašo v Geelongu. **Adrian Mark** je prvorodenček družine **Clencyja Victor** in Dragice r. Pinterič, Lower Plenty, **Sonja Zdenka** pa prvorodenka **Zdenka Tušek** in Marie Jacqueline Nicole r. Olivier, Rosanna. Družina Nikolaja **Kure** in Julijane r. Kastelic, Norlane, pa je dobila fletno punčko, ki jo bodo klicali za **Kristino Elizabeto**. — Punčka je zajokala pri našem krstnem kamnu tudi na velikonočni pondeljek (11. aprila): **Katarina Olga** je ime hčerki Alojza **Ludvika** in Jože r. Urbančič, Mt. Waverley.

Vsem družinam iskrene čestitke!

● Kronika našega občestva beleži tudi tri poroke. Dne 26. marca sta stopila pred oltar slovenske cerkve **Štefan Hanžekovič** in **Zlata Kustura**. Ženin je bil rojen v Ptuju in krščen pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, nevesta pa je iz Slivnega v Dalmaciji. — Na soboto 2. aprila sta si obljudila zakonsko zvestobo **Peter Viktor Paušič** in **June Elizabeth Cryer**. Nevesta je avstralskega rodu iz Wangaratte, ženin pa je iz slovenske družine, rojen že tu v Avstraliji (Rushworth, Victoria). — Drugi par tega dne pa sta **Martin Kevin Adamič** in

Susan Marta Burlovich, oba že tukaj rojena v naših družinah. Ženina sem krstil v Thornburyju, nevesto pa je oblila krstna voda v North Fitzroyu.

Vsem novoporočencem obilo blagoslova

Ob mislih, da sem začel poročati svoje krščence, me spreleti občutek starosti. Leta res hitro tekо — komaj ob takih prilikah se tega zavemo . . .

● Večerno mašo bomo imeli na prvi petek v maju (6. maja). Šmarnično pobožnost bomo kakor navadno združili z vsemi nedeljskimi mašami meseca, šmarnice čez teden pa bomo sproti oznanjali ob nedeljah. Vsak večer jih je zaradi obilice ostalega dela nemogoče imeti, pa tudi obisk bi zaradi razdalj zelo verjetno ne bil zadovoljiv. Premisljevanja bomo imeli ista kot jih imajo letos doma.

Kot p. Valerijan svojim sydneyjskim vernikom, bi tudi jaz izrekel melbourneškim družinam, naj bi si doma omislike šmarnični oltarček. Kako tak oltarček družinske člane poveže, pa četudi odmolijo pred njim skupno le skromno zdravamarjo!

● Za zadnjo aprilsko nedeljo (24. aprila) imamo v načrtu duhovno obnovo za žene in matere. Pričela se bo že v soboto popoldne in nadaljevala naslednji dan. Vodil jo bo pri sestrach v Slomškovem domu p. Lovrenc, ki bo v ta namen prišel iz Sydneysa. Lansko leto so bile vse udeleženke zelo zadovoljne.

● Isto nedeljo bodo odšli naši GLASNIKI z avtobusom na izlet v Morwell, kjer bodo imeli piknik skupno s tamkajšnjimi rojaki, popoldne pa bodo prepevali pri redni slovenski maši. Tako bodo imeli naši verniki v Gippslandu malo spremembe, mladi pevci pa svoje veselje. Tudi ostali člani njihovih družin se jim lahko pridružijo.

● Tik pred prazniki je padel sklep, da prenesem uredništvo MISLI v svojo spalnico, uredniško sobo pa naj bi preuredili v sobo za goste. Ni bila lahka zadeva, a z nekaj razmišljjanjem je lepo uspela. Sernečev Štefan je zazidal kamin, ostala zidarska dela je opravil Markičev Lojze, mizarska Kodrov Jože, Jernej Podbešek je obnovil električno napeljavko, Frane Frančič pa je spalnico prepleškal. Vsem iskren Bog plačaj! — Celotnega uredništva še nisem prenesel in marsikaj med kupi papirja trenutno zaman iščem.

● Slomškova šola našega verskega središča ima letos okrog 80 učencev. Morali smo dokupiti nove šolske klopi, pa se še stiskajo, saj imamo na razpolago samo dva razreda. Tako je potrebno potrpljenje s strani učencev kakor tudi učiteljc. Vsekakor pa sem porasta zelo vesel, saj je zgovoren znak naše kulturne zavesti.

Letošnji VSEAVSTRALSKI MLADINSKI KONCERT

v priredbi slovenskih verskih središč
bo v Canberri na soboto 27. avgusta zvečer.

Ansambl mladincev in pevci, mislite na nastop
in se pripravljaljajte!

Več o tem v prihodnji številki!

Zjutraj v "SUN-u" naša narodna noša s kraljevskim parom, popoldne istega dne pa slovenska narodna noša v "HERALD-u" — izreden slučaj, ki se najbrž ne bo tako hitro ponovil. Na sliki je viktorijski Premier Mr. Hamer med grško in slovensko narodno nošo, vsi trije po tvorijo uvodno sliko v nedeljo Rdečega Križa, ko je 42.000 prostovoljev trkalo na vrata melbournskih stanovanj in pobiralo darove. Akciji se je namreč v dvanajstih jezikih pridružil tudi RADIO 3EA, na katerem ima svoje oddaje tudi naša etnična skupina.

Dekle v narodni noši je Helena Čampej iz Glenroya, ki je med melbournskimi Slovenci dobro poznana; že od rane mladosti se udejstvuje pri aktivnostih našega verskega središča v Kew, kakor tudi pri S.D.M. na elthamskem griču.

Žal sta nam časopisna teksta k obema slikama dokaz, kako malo nas še Avstralci poznajo kot samostojno narodno skupino. Če sami ne bomo poudarjali svoje narodne identitete, bomo znova in znova vrženi v skupni lonec bivšega državljanstva.

Vsekakor sta bili dve sliki različnih prilik istega dne lep primer naše aktivnosti in priznanje naši etnični skupini.

SLADKORNA...

SE pred petdesetimi leti je veljala slatkorna bolezen za smrtno: zanjo ni bilo zdravila ali kakrsne koli olajšave. V zadnjih desetletjih pa je tisoče diabetičnih bolnikov rešil insulin, ki v vbrizganjem ali pa v obliki tablet nadomesti primankljaj naravne zaloge insulina v človeškem telesu. Danes more vsak bolnik s slatkorno boleznjijo živeti srečno normalno življenje, če le pravočasno spozna bolezen, razume svoj položaj in se ravna po zdravniških predpisih.

Pri tem moramo seveda priznati, da je bolezen danes mnogo bolj razširjena kot pa je bila pred petdesetimi leti. Avstralija ima danes nad 160.000 diabetikov. Zdravniki k temu trdijo, da jih je enako število takih, ki za svojo bolezen še ne vedo, pa jo že nosijo v sebi.

Kako spoznaš slatkorno bolezen? Najvidnejši znaki so pogosta huda žeja, izgubljanje teže in prepopasti pritisk na vodo. Pri drugih je znak bolezni to, da se hitro utrudijo in so neodporni za razne infekcije. Mnogi diabetiki pa ne kažejo sploh nikakih od teh znakov: bolezen jim zazna šele zdravnik s posebnim poskusom, ki ugotovi slatkor v urinu. To običajno pripelje do vrste krvnih preiskav, ki potrdijo prve izsledke. Pregled krvi glede slatkorja je nujno potreben za ugotovitev bolnikovega stanja.

Courtesy "THE HERALD", Melbourne

Zanimivo je, da kljub vsemu znanju o slatkorni bolezni do danes še niso točno ugotovili, kaj povzroča njen razvoj v človeškem telesu. Nekateri — sodijo, da eden od petih prebivalcev Avstralije — so že rojeni z rodovno nagnjenostjo k slatkorni bolezni. Drugi dejavniki na poti k obolenju pa so: preobilna hrana, prevelika teža, pomanjkanje gibanja, starost . . . Glede starosti pokaže statistika kaj zgovorno sliko: pod 25 letom starosti pride na tisoč prebivalcev ena diabetična oseba, nad 65 let starosti pa ena diabetična oseba na 25 prebivalcev. Tako moremo slatkorno bolezen imenovati kar precej splošni pojaz zlasti v starostni dobi.

Z ozirom na vse to je Avstralija v isti višini lestvice z ostalimi deželami, ki imajo našemu slični življenjski standard.

Za diabetične bolnike skrbi in se proti slatkorni bolezni v Avstraliji bori zlasti v ta namen ustanovljena organizacija — **Diabetic Association**. Za New South Wales ima glavne urade na naslovu 250 Pitt Street, Sydney, po deželi pa vzdržuje še 23 podružnic. Je priznana karitativena ustanova pod pokroviteljstvom zdravstvenega ministrstva. O slatkorni bolezni daje vse potrebne informacije tudi v tiskani obliki in v razumljivem preprostem jeziku.

S PREDELA podravskega področja je na začasnom delu v tujini 18.592 delavcev, kar predstavlja 5,8% vseh prebivalcev ob Dravi. Največ delavcev je v tujini iz občin Maribor in Ptuj: okrog pet oziroma šest odstotkov vsega prebivalstva v občini.

V MARCU so se na Bledu ponovno sestali odgovorni organi z obeh strani Karavank in dokončno sklenili, da bodo začeli prihodnje leto graditi predor pod Karavankami. Končan naj bi bil pet let kasneje, torej leta 1983. Že zdaj računajo, da bo skozenj dnevno peljalo okoli 3800 vozil.

Predor bo speljan od Hrušice nad Jesenicami proti Podrožcici na avstrijsko stran. Širok bo nekaj manj kot deset metrov, dolg pa sedem kilometrov in pol. Tri in pol kilometra ga bo na slovenski strani, na avstrijski pa štiri. Vsekakor bo predor velik napredek, promet med domovino in Avstrijo bo hitrejši in varnejši. Turist pa bo seveda za lep "štikeljc" poti oropan čudovitega pogleda na vrhove gora in lepoto narave — to bodo nadomestile vlažne cementne stene in neonske luči. A tak je napredok našega časa: ne moreš imeti obojega . . .

TOTI MARIBOR hoče biti čisto mesto. "Štab meseca čistoče" letos ponavlja lansko akcijo za čist Maribor in njegovo okolico in sicer v času od 16. marca do 21. maja. Lani je bilo pri tej čistilni akciji nabranih in odstranjenih 6247 kubičnih metrov odpadkov. Tako se štajerska prestolica gotovo bolj sveti kot pa bela Ljubljana, za katero večkrat pišejo, da besede "bela" ne zasluži več.

LJUBITELJE ŠPORTA bo zanimalo, da so zadnji rezultati BOJANA KRIŽAJA največji uspeh naših alpskih smučarjev vseh časov. Bojan se vzpenja vedno više in više v svetovni eliti smučarjev slaloma. V tekmovanju za svetovni pokal v Furano na Japonskem je bil šesti, v Sun Valley-u pa deveti v vožnji slaloma. Sedaj je zbral že devet točk za svetovni pokal. Samo še eno točko mora dobiti, pa bo lahko drugo leto tekmoval v prvi jakostni skupini.

BOGDAN NORČIČ pa je trenutno najboljši slovenski smučski skakalec: na srednji skakalnici v Falunu je do-

segel s skokoma 82,5 in 81,5 m ter 130,5 točkami sedmo mesto. Na planiški velikanki pa je Norčič zadnji dan letosnjih tridnevnih smučkih skokov v marcu poletel kar 181 metrov. Žal ta njegov rekord komisija ni priznala, ker je z roko podrsal po tleh. Je pa to doslej najdaljši polet na smučeh. Pa tudi s svojim drugim poletom se je Norčič izkazal: s 168 metri je postavil nov slovenski (in tudi jugoslovanski) rekord. Pri splošni uvrstitvi se je znašel med najboljšimi: s skoki 155, 164 in 168 metrov je dobil 559,9 točk in zasedel četrto mesto.

TUDI DOMA tarnajo nad mladino, ki ji je samo za ples, zabave in izlete, ki se posmehuje veri in ji je netranjost cerkve neznana. Na srečo niso vsi mladi taki. Med njimi so tudi mnogi, ki hočejo svoje življenje globlje dojeti in svojo osebnost pravilno razviti, ki jim vera nekaj pomeni, saj nje izpoved zahteva žrtev. Čez sto vernih mladincev iz Pomurja, zastopniki mladinskih skupin iz dvajsetih prekmurskih župnij, se je 12. marca zbralo v tišinski cerkvi k duhovni obnovi. Dan je bil zanje pravo doživetje: potekal je v znamenju duhovnega poglabljanja in doživljanja Boga v občestvu mladih. Voditelje je naravnost presenečala njih odkritost, čut za duhovni svet, njih iskanje resnice in pripravljenost tej resnici služiti, pravi veselo poročilo o tem mladinskem srečanju.

MARSIKATERO ŽUPNIŠČE nima kuharice: duhovnik je za hrano odvisen od dobrih faranov in seveda od lastne roke, če je v njej kaj spremnosti za kuhalnico. Revnejše župnije bi kuharice ne zmogle plačevati in srečen je tisti duhovnik, ki mu s kuhanjem priskoči na pomoč sestra ali morda še živa mati. Precej duhovnikov samotari in si morajo tudi za kuho poskrbeti sami. Zato so si poleg vsakovrstnih pastoralnih tečajev omislili tudi — kuharskega. V osmih zaporednih četrtkovih popoldnevin je nedavno potekal v Repnja pri Ljubljani, vodile pa so ga tri šolske sestre, učiteljice gospodinjstva. V prvem kurzu je bilo štirinajst duhovnikov, med njimi si je beli predpaskan opatal tudi kanonik Vegelj. Začetek je bil za marsikoga kaj nerodna zadeva, srečen konec pa je le pokazal zažljene uspehe.

Pomagati si je treba kakor pač veš in znaš — lepo zavreto mleko je pa le boljše od zasmogenega . . .

KOT SMO BRALI v domačih uradnih listih, je 112 slovenskih velikih državnih podjetij s skupno 27.928 zaposlenimi lansko finančno leto končalo s hudimi izgubami. Celotna lanska izguba, od katere je skoraj polovico nepokrite, je znašala 686 milijonov dinarjev — za 759 odstotkov več kot leta 1975.

Imena sedemnajstih slovenskih podjetij z najvišjo lansko nepokrito izgubo so tale: Rudnik živega srebra Idrija, Emo Celje, Steklarna Hrastnik, Tovarna titanovega dioksida Celje, Mehanotehnika Izola, Volna Laško, Alops Šentjur, Novoteks Novo mesto, Iskrina obrata v Žužemberku in Novem mestu, KIK Pomurka,

Energinvest Zagorje, Tovarna usnja Kamnik, Delamariš Izola, Alpetour Škofja Loka, Lesna Slovenj Gradec in Viator Ljubljana.

Kje so vzroki? Tudi če jih najdejo, doma težko pridejo v javnost, za nas še manj. O takih cvetkah gospodarstva "Rodna gruda" ne poroča, tudi naši "napredni" izseljenški listi ne in tudi naše radijske oddaje poznajo samo hvalo. Pa je prav, da vemo tudi to stran domovine — zlasti taki, ki gojijo željo po stalni vrtnitvi. Eden bralcev MISLI je nedavno dobil pismo od brata: "Tovarna nam je nepričakovano znižala plačo za 25 odstotkov z utemeljitvijo, da dela z izgubo . . ." Če bi se kaj podobnega zgodovalo v Avstraliji, bi unije napravile hud kraval ter oznanile splošno stavko. Sicer pa pri nas velika podjetja ne delajo izgub, ampak ravno nasprotno: visoke dobičke. V "socializmu", ki delavcu obljublja raj, gre pa vse tako čudno po zlu . . .

PET PEVSKIH ZBOROV v eni župniji: otroški, mlađinski, mešani, moški, pa še pevski zbor farne podružnice Ponikve — z vsem tem pevskim bogastvom se ponaša župnija Videm-Dobrepolje. Vsi so nastopili ob slovesnosti blagoslovitve novega župniča na nedeljo 27. marca, ko so imeli v svoji sredi nadškofa Pogačnika. Stavba bo služila tudi za pomožno farno središče, saj bo prostorna veroučna soba skupaj s pevsko v zimskih mesecih služila za kapelo.

Pet zborov v eni župniji pa res ni kar tako. Poričilo pravi, da bi petje vseh petih tudi strog glasbeni kritik zelo ugodno ocenil. Ni čudno, da je nadškof posebej izrazil željo, naj bi petje v dobropoljski župniji še naprej ostalo tako kvalitetno.

V AVSTRALIJI se potegujemo za življenje kengurjev in koala medvedkov ter mnogih drugih živali, katerih obstoj je hudo ogrožen. Pa tudi v domovini je cela vrsta živali, ki bodo izumre, če človek ne bo nehal brezvestno uničevati okolja in če ne bo postavil meja svoji nenasitni lovski strasti. Tudi živali, katerih obstoj je ogrožen, so del narave — na to mnogi pozbablajo.

Ob letu varstva okolja in 70-letnici slovenske lovske organizacije je Lovska zveza Slovenije začela izdajati serijo značk, posvečenih ogroženim živalskim vrstom na Slovenskem. Vsaj ljubitelji in zbiratelji značk bodo na lep način opozorjeni na ta del žive narave, ki mu preti pogin.

MELBOURNSKI ROJAKI

Potrebuje morda priznanega **TOLMAČA** za sodišče ali kako drugo važno zadevo?

Obrnite se z zaupanjem
na rojakinjo JANJO SLUGA!

48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078

Telefon:
49-4748
41-6391

ZANIMANJE za starodavni celjski grad hočejo zbuditi s posebno razstavo v celjskem muzeju, katere zanimivo gradivo je rezultat geodetov, zgodovinarjev, arheologov, arhitektov in tudi restavratorjev. Celjani naj se odločijo za ustrezno rešitev, da njihov zgodovinski spomenik — razvaline celjskega gradu — popolnoma ne razpade.

Znameniti celjski grad je bil prava trdnjava, ki je merila 7000 kvadratnih metrov. V zadnjih letih so arheologi iz razvalin gradu izkopali samo keramičnih predmetov za preko sto zabojev.

LANI bi se morali za stoletnico rojstva obenem z njegovima priateljem Cankarjem in Kettejem spomniti tudi pesnika **SILVINA SARDEŃKA**, pa je šla stoletnica kar tiko mimo nas. V literarnih zgodovinah se je namreč po pomoti leta 1878 imenovalo za leto njegovega rojstva. Tudi Dom in svet, v katerem je priobčeval največ svojih pesmi, se je Sardenka za petdesetletnico spomnil prekasno — leta 1928, namesto 1926. Pomota v letnici je bila odkrita šele kasneje. Umrl je 21. februarja 1942 — letos torej obhajamo 35 letnico njegove smrti.

Pod pesniškim imenom Silvin Sardenko se je skrival duhovnik in ljubljanski kanonik **dr. Alojzij Merhar**, kot študent član Zadruge, odkoder je izšla naša "Moderna". Kot pesnik je stopil v javnost v bogoslovju s pesmijo v spomin na smrt prijatelja Ketteja. V teku let je izdal okrog trideset pesniških zbirk, ki mu jih je krasno opremil arhitekt Plečnik. O njem lahkogovorimo kot enem našim najmelodioznejših pesnikov, zato je mnogo njegovih pesmi tudi uglasbenih. Znana je Mihelčičeva uglasbitve Nebo žari. — Danes je Silvin Sardenko v slovenskih antologijah popolnoma ignoriran, v literarnih zgodovinah pa tudi kot pesnik krvino ponižan.

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE
Tel. 63 1650

in
242 HIGH STREET, KEW, VICTORIA
Tel. 862 1039

Za poroke, krste in razne druge družinske prilike
smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!
Slika za potni list — v dvajsetih minutah!

Pri tem vodnjaku v Sihemu je torej Jezus tako prosto govoril z začudeno Samarijanko. Prav nič se ni oziral na predpise, ko je šlo za oznanjevanje človekove svobode, ki je vključena v božji odrešilni načrt. In njegov odnos do zasovraženih Samarijanov — celo darežljiv je bil in ponujal je "živo vodo, ki teče v večno življenje". Žena je še dvomila, pogledovala proti hribu Garizim, na katerem je bilo samarijansko narodno svetišče, ki je hotelo tekmovati z jeruzalemskim templjem, Jezus pa jih je zatrdil:

Veruj mi, žena, da pride ura, ko ne boste Očeta molili ne na tej gori ne v Jeruzalemu... Pride pa ura in je že zdaj, ko bodo pravi molivci Očeta molili v duhu in resnici... (Jan 4, 21 in 23)

Molitev v duhu in resnici ne pozna več razločka in meja med narodi. Vsi smo eno božje ljudstvo. Pred Očetom je vsakdo vreden le toliko, v kolikor je z Njim povezan v duhu in resnici.

Zdaj je nad Jakobovim vodnjakom vreteno z vrvjo in vedrom. Voda iz globine je hladna in dobro pogasi žejo. Vsak romar jo pokusi, da mu je spomin na obisk tega kraja lepši in močnejši.

Samaria ni le ime za pokrajino, ampak je tudi kraj blizu Sihema, vreden ogleda. Mesto je bilo zaradi izredne lege predvsem vojaška postojanka iz časa rimske okupacije Palestine. Od tu je bilo mogoče nadzorovati pokrajino daleč naokrog in tod mimo so vodile važne poti v Mezopotamijo in proti Sredozemskemu morju. Vrsta stebrov pozdravi obiskovalca, nato se po ozki poti pride do razvalin osrednje zgradbe rimskega stila. Nad njo kraljuje utrdba iz debelih zidov. Mesto je imelo precej veliko kamnito gledališče, saj so Rimljani znali poskrbeti svojim ljudem tudi za razvedrilo. Moralo je biti lepo mesto. Seveda je zgradbe z obzira uničil in so jih arheologji izkopali šele v zadnjih letih izpod debele plasti zemlje in odpadkov.

Še više na vzpetini so ostanki Samarije iz časa kraljev Omrijeve dinastije (876—842 pred Kristusom), ki si je prav ta hrib izbrala za glavno mesto severnega kraljestva. Mesto je ostalo središče pokrajine tudi po padcu dinastije, prav do razrušenja v letu 722 pred Kristusom.

Zaselek, ki leži ob vznožju hriba, krasí starodavna cerkev. Izročilo pravi, da je tu pokopan Janez Krstnik. Zato je cerkev posvečena njemu v čast.

V času ol

HERODIUM si še tudi nismo ogledali. Ime je dobila utrdba po Herodu Velikem, ki ga iz evangelijev poznamo kot krutega tirana. Je ena izmed petih trdnjav, ki jih je dal ta vladar zgraditi. Ostale so Hirkanjom, Aleksandrium, Cypris in iz upora znana Masada blizu Mrtvega morja.

Za ogled razvalin Herodiuma moramo iz Jeruzalema proti jugu v Betlehem, od tam pa se usmerimo proti judejski puščavi. Vsa pokrajina je res samotna in mrtva. Bivališča so zelo redka in zaradi vročine kar nekako izravnana z zemljo. Tu in tam je kakšen grmiček, ves krevljast in posušen, pa še bodičast povrh. Vsak obiskovalec se čudi čredam ovac, ki vztrajajo na žgočem soncu in si iščejo hrane. Ali morejo sploh kaj najti? Vsaj oko tujca ne vidi daleč okoli prav nič užitnega . . .

Skromnost teh pohlevnih živalic najde tu svojo potrditev. Jagnje in ovca sta v Jezusovih prilikah na častnem mestu: vedno znova mu vzbujata navdihe za prilike, na katere navezuje svoje božje nauke. Še danes jim radi prisluhnemo. Kdo se ne vidi rad na ramenih Dobrega Pastirja, ki pusti devetindevetdeset glav črede, da poišče eno izgubljeno?

Kopast hrib sredi te puste pokrajine ni prav nič v skladu z okolico. Že prvi pogled ti da misel, da je umetna tvorba, v načrtih krutega Heroda Velika. Odtod je utrdba, zgrajena okrog leta 30 pred Kristusom, obvladala vso pokrajino od Betlehema do Hebrona in dalje proti Mrtvemu morju. Že pogled nanjo je vzbujal strah.

Herodium je morala biti res veličastna stavba, okrogla oblike, razdeljena s štirimi mogočnimi stolpi nekako na štiri dele. Notranjost je morala biti kaj razkošna. Še razvaline vidno pričajo o velikih dvoranah, kopalnicah, svetiščih . . . Arheologi so dokazali, da je imela mnoge udobnosti, celo tople prhe in centralno ogrevanje.

Po zgodovinskih virih je bil v tej svoji trdnjavi Herod tudi pokopan, a njegovega groba pri izkopavanjih doslej niso našli. Zelo verjetno ga je uničila burna zgodovina kraja. V prvem in drugem judovskem uporu se je upornikom posre-

skanja ...

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani. . ." Zadnji stavek p. Bernarda bralcem MISLI.

čilo, da so trdnjavo zavzeli in jím je služila za dobro zaveje. Kasneje je služila za utrdbo tudi križarjem. Iz njihovih časov so vidni ostanki krščanske bazilike, v katero so spremenili star tempelj.

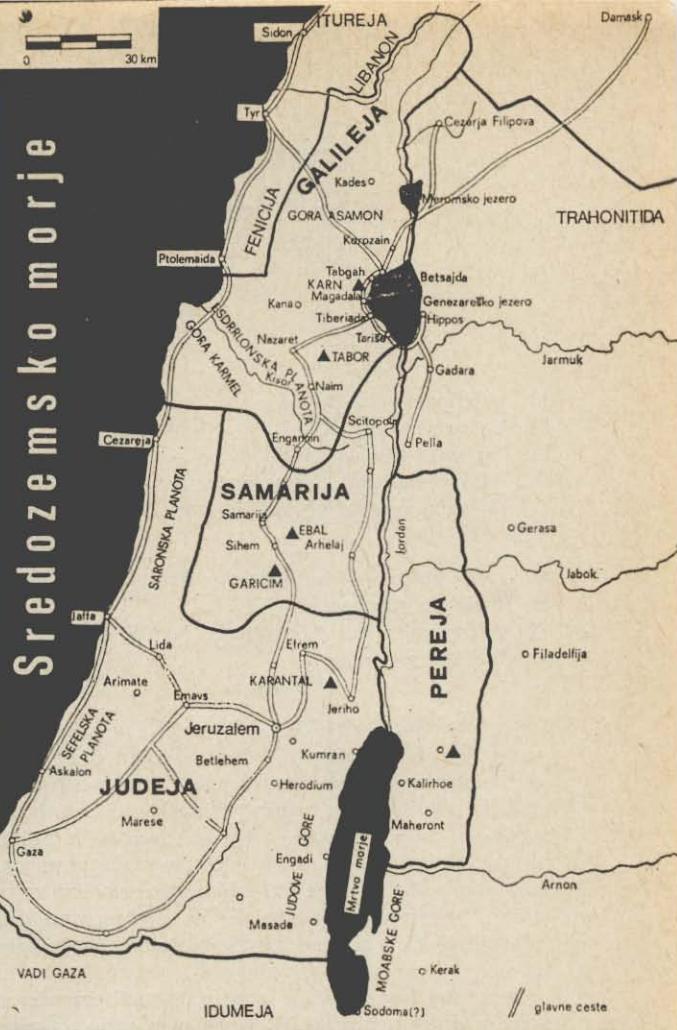
Obiskovalci Sveti dežele odtod navadno prodriajo dalje proti jugu Judeje. Res so prišli kot romarji na kraje Jezusovega obiskanja, toda zanimajo jih tudi znameniti kraji stare zaveze. Nekaj smo si jih mimogrede ogledali tudi že v tem opisu. Zdaj nas pot proti jugu vodi v Hebron, "mesto očakov", spotoma pa moremo obiskati tudi svetopisemski kraj Mambre.

Pot iz Betlehema do Hebrona je dolga 27 kilometrov. Že po par kilometrih si je mogoče ogledati ne ravno daleč na levi od glavne ceste velike zbiralce za vodo, katerih začetek pripisujejo Salomonu in imajo po njem še danes tudi ime. Trije so drug ob drugem v razdalji petdesetih metrov, eden od njih ima lastni vrelec. Zgodovinar Josephus Flavius omenja, da je Salomon hodil ssem uživat lepoto svojih vrtov, ne omenja pa, da bi porabil vodo za Jeruzalem. Herod Veliki je od tu napeljal vodo v utrdbo Herodium. Delno odkopane cisterne so bile v teku stoletij večkrat obnovljene. Turki so v 17. stoletju ob njih pozidali tudi trdnjavo Qala'at el Burak, ki naj bi jih varovala.

Kakih dvajset kilometrov od Betlehema je Ain ed Dirweh — Filipov vodnjak, znan iz Apostolskih del (Apd 8, 26—39). Apostol Filip je šel iz Jeruzalema proti Gazi. Navdihnen od Svetega Ducha se je pridružil vozu dvornika etiopske kraljice Kandace in mu razlagal prerokbo o Kristusu. Ob tem vrelcu mu je Etiopčan dejal:

Glej, voda; kaj brani, da bi jaz ne bil krščen? (Apd 8,36).

Res je prejel sveti krst in vesel nadaljeval pot, Filipa pa je Duh Gospodov vzel in se je znašel v Azotu, zahodno od Jeruzalema, blizu morja.

Vzhodno od studenca so kristjani kmalu pozidali cerkev. Kasneje je bila spremenjena v mošejo, a je v teknu stoletij tudi ta končala v razvalinah.

Pokrajina na poti se imenuje Tekua in jo zasedimo v starozavezni knjigi preroka Amosa. Amos je bil pred božjim klicem v preroško službo tukaj pastir, kakor sam pove v uvodu v svoje prerokbe. Amos je prvi prerok-pisatelj. Nastopal je v času judovskega kralja Ozija, ki spada v prvo polovico osmega stoletja pred Kristusom.

Tekua je zelo rodovitna pokrajina. Njeno bogastvo je danes v glavnem v vinogradih. Znana je trditev, da je najlepše grozdje prav odtod, saj grozdi tehtajo po kilogram in več. Da ne bi prehitro dozoreli, jih prekrivajo s papirjem. Trte spustijo na tla, da tako obdrže čim več vlage, ki je tu zelo skopa.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
 Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
 St. Raphael's Slovene Mission
 313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
 (Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvio!)
 Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
 St. Raphael's Convent
 311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
 Telefon kot zgoraj.

SPOKORNO BOGOSLUŽJE smo imeli v Merrylandsu na tihi nedeljo (17. marca) in pri njem so posebej sodelovali otroci sobotne šole. V sprevodu so prinesli k oltarju razne napise in gesla, ki so zbranim vernikom takoj povedala, zakaj gre. Nekdo je pripomnil, da je bilo vse kot nekaka demonstracija proti grehu in prav je imel. Ko je že toliko demonstracij za potrebno in nepotrebitno, zakaj bi ne demonstrirali proti največjemu zlu, ki nam povzroča toliko škode, zlasti dušne.

Spokorno bogoslužje je vsebovalo tudi izpraševanje vesti in primerna berila, ki naj bi nam vzbudila zaupanje v dobrega Očeta, ki rad odpušča, nas pa nagnila k iskrenemu kesanju. Irena Kužnik je zapela pesem "I don't know how to love Him", otroci pa "Vrnili se bom k Očetu". Obred je bil zaključen z vesoljno odvezo.

NAPOVEDANI KRIŽEV POT v Campbelltownu je moral letos žal odpasti zaradi mokrega vremena. Na dan sam sicer ni deževalo, toda zemljisce je bilo preveč mehko za procesijo. Kljub odpovedi je nekaj rojakov vseeno prišlo in zanje smo imeli mašo s petjem v samostanski kapeli.

Imeli pa smo v postu vsako sredo spokorno pobornost v naši cerkvi: križev pot ali pa kako drugo spokorno vajo. Spored je večinoma sestavljal p. Lovrenc. Udeležba je bila vedno kar lepa.

ZA VELIKO NOČ dela ni manjalo, v cerkvi in izven nje. Zlasti še, ker smo nedavno kupili parceli za cerkvijo in se stvari kar vrstijo ena za drugo. Kljub vsemu bi raje videl, da bi bilo več dela v spovednici kot v hišah za cerkvijo. Pri spovedi bi se moralvo ves postni čas poznati, da se pripravljamo na veliko noč in tako bi jih več pogosteje prejemalo sveto obhajilo.

Nekaterim je za spoved pred veliko nočjo zmanjkal časa, ali pa se niso mogli preriti do spovednice. Čakati do zadnjega pa je včasih tudi le izgovor, da se spoved zopet odloži v nedogled. A malo verjetno je, da bi tak človek velikonočne praznike res preživel srečno in zadovoljno, saj je mir vesti najdražji zaklad.

Obredi velikega tedna so bili lepo obiskani. Kar lepo število otrok je imelo na cvetno nedeljo butarice, na rejene prejšnji dan na cerkvenem dvorišču, ali pa doma pod vodstvom ata in mame. Zelo je popestrilo bogoslužje dramatizirano branje Kristusovega trpljenja tako na cvetno nedeljo kot na veliki petek.

Na veliki četrtek je udeležba nekoliko pešala — znak, da kar ne moremo dojeti globoke skrivnosti tega dne: ustanovitve presvete Evharistije. — Lepo pa je bil obiskan sobotni večer vigilije z vstajensko procesijo okrog cerkve, kateri je sledila Zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim. — Tudi na veliko noč so bile vse tri maše polnoštevilno obiskane. Pri glavni maši je bilo menda toliko ljudi zunaj, kot jih je sprejela cerkev sama.

MEŠANI ZBOR pod vodstvom g. Klakočerja je res požrtvovalno sodeloval pri vseh obredih, na veliko noč samo pa je priskočila na pomoč tudi pevovodjeva hčerka Marija. Reči moram, da je bil zborov trud — saj so se vadili ves postni čas — kronan z lepim uspehom. Prijetna sprememba je bil odpev in psalm ter aleluja po berilu na vigilijo in na veliko noč: peli so izmenoma p. Lovrenc in pevci.

TUDI DRUGI KRAJI so imeli slovensko velikonočno službo božjo: Wollongong, Brisbane, Canberra. Dr. Mikuš, ki je za praznike obiskal Canberro, je že v postu obiskal tudi rojake v oddaljenem Perthu. Povsod je bila velika udeležba, kar je znak, da je velika noč vsem pri srcu.

BOŽJI GROB v naši cerkvi je bil zelo lepo okrašen. Ozadje za monštranco je tvorila trnova krona, posuta z rdečimi lučkami (kresničkami). Tudi veliki oltar je imel edinstven okras: nov, iz lesa izrezljan kip vstalega Zveličarja. Vse je bila zamisel p. Lovrenca. — Prav za veliko noč smo dobili tudi novi ambon, ki se lepo ujema z oltarjem, saj vsebuje vse elemente kot oltar sam: les, baker, železo, kmalu pa bo dobil tudi medeninast simbol. Železo je oskrbel gospod Vodnik, kovinasti del je izdelal Toni Mirt, lesene dele pa Bruno Bolko in Stanko Slokar. Ta dva pridna mizarja sta izdelala tud tridelno stojalo za cvetje in kip Vstalega. Zahvala vsem požrtvovalnim mojstrom!

BOG PLAČAJ vsem rojakom, ki so nam ob priliki praznikov poslali čestitke in darove v razne namene našega verskega središča. Mislim, da vam naše hvaležnosti ni treba posebej poudarjati. Prav vaše razumevanje nam daje pogum, da bomo zmogli vse načerte, ki smo si jih zadali za razvoj središča. Za vse dobrotnike bo zopet opravljena sveta maša na praznik vnebohoda Gospodovega, 19. maja.

"**PIRHOVANJE**" v Auburn Town Hall je bilo tudi letos dobro obiskano. "Mavrica" nas ni razočarala v pričakovanjih.. Društvo sv. Ane je lepo skrbelo za potrežbo, pri vratih, pri prodajanju srečk — pri srečkah so se izkazali tudi otroci. Nekateri so proti koncu prreditve komaj čakali na žrebanje, ker se jim je mudilo domov. Najprej smo potegnili zadnjo, peto nagrado: tri slovenske plošče. Dobil jih je Mirko Lipold, Miller (listek št. 3370). Četrta nagrada — Royal pisalni stroj — je pripadla Antonu Kocipru, Merrylands (listek št. 3113). Tretjo nagrado (\$50.—) je zadel Franc Horvat iz Earlwooda (listek št. 697), drugo nagrado (moško obleko) pa Viktor Koblar, tudi iz Earlwooda (listek št. 901). Prvo in glavno nagrado — kristalni servis — je zadela Ivanka Pohlen iz Yagoone (listek št. 75). Naj se na tem mestu iskreno zahvalim g. Horvatu in g. Koblarju, ki sta svoji nagradi vrnila oz. poklonila verskem središču.

RADIJSKO ODDAJO v priredbi našega središča boste poslušali v sredo 18. maja ob sedmih zvečer. Ponovitev naslednje jutro ob sedmih.

ŠMARNICE z večerno mašo bomo imeli v slovenski cerkvi maja vsak večer ob sedmih. (Posebej naj omenim prvi petek in zapovedan praznik vnebohoda, četrtek 19. maja), ob nedeljah pa bomo majniško pobožnost vpletli v redno mašo. Brali bomo isto berilo kot ga bodo vaši svojci doma. Vsaj tisti, ki živite v bližini Sv. Rafaela, naj bi se šmarnic redno udeleževali. Kateri pa živite daleč od našega središča, skušajte priti vsaj včasih. Gotovo pa doma napravite šmarnični oltarček, pred katерim zvečer skupno zmolite. Toliko zadev imamo, ki so potrebne priporočila Mariji!

WOLLONGONG ima slovensko službo božjo 8. maja (materinski dan) v Vila Maria kapeli ob petih popoldne. Po maši pete litanije z blagoslovom. Naslednje maše 12. junija, 10. julija . . .

CANBERRA je na vrsti za mašo 15. maja (ob pol dvanajstih v Garranu), po maši majniška pobožnost. Naslednja dva meseca (19. junija in 17. julija) bo tam maša izjemoma **ob šestih zvečer**.

BRISBANE: slovenska maša na binkoštno nedeljo (29. maja) ob pol dvanajstih. Maši sledi majniška pobožnost.

NEWCASTLE ima slovensko mašo z majniško pobožnostjo 29. maja ob šestih zvečer v Hamiltonu.

V LIDCOMBE smo vabljeni na prvo nedeljo v juniju (5. junija) k praznovanju sv. Cirila in Metoda. Zbrali se bomo slovanski narodi v ukrajinski cerkvi sv. Andreja k vzhodnemu bogoslužju, nato pa bomo v ukrajinski dvorani (tam smo imeli lani naše glasbeno tekmovanje mladinskih ansamblov) prisostvovali koncertu in plesom folklornih skupin. Začetek v cerkvi je ob treh popoldne, spored v dvorani pa se prične kmalu po peti uri. Vsi vabljeni, zlasti narodne noše!

TELOVSKE PROCESIJE v sydneyjskih okrajih bodo letos na nedeljo 12. junija. Podrobnosti bodo objavljene prihodnjič.

ZDRAVJE je res največje bogastvo: cenimo ga pa navadno šele, ko ga izgubimo. Zato bodimo pozorni do tistih, ki jih je obiskala bolezen. S tem bomo pokazali Bogu hvaležnost za lastno zdravje. — Med našimi znanimi bolniki so trenutno Ivanka Filipič, Frančiška Lavtar, Stanko Bernik, Stanko se zdaj nahaja v Prince Alfred bolnišnici, Camperdown. Pri eksploziji v Novi Gvineji je izgubil desno roko in vid. Zdravniki upajo, da mu bodo po petih mesecih z delikatno operacijo morda rešili vid enega očesa, da bo videl vsaj medle obrise. Bolnik pravi, da so mu v veliko tolažbo slovenske radijske oddaje in pa domača glasba po magnetofonu, ki so mu ga podarili dobri rojaki. Po rodu je fant iz Preske pri Medvodah.

NAŠI POKOJNI. — Dne 9. marca je v Villawood Nursing Home preminul komaj 46-letni ANTON POSETA. Rojen je bil v Preserju pri Borovnici 15. januarja 1931. Po vojni je emigriral v Čile, od koder je prišel med nas pred petimi leti. Zaposlen je bil kot mehnik in šofer tovornjaka. Pred dvema letoma je moral na operacijo in se je po njej nekaj časa dobro počutil, a bolezen se je spet oglasila. V februarju je obnemogel, prejel bolniško maziljenje in sveto popotnico ter kmalu nato dotrel. Toni je bil znan po svoji dobroti, saj je vsakemu rad pomagal. Od mladih let je bil navajen na redno nedeljsko mašo in to je držal prav do svoje bolezni. Pogrebno mašo smo imeli v slovenski cerkvi 14. marca, nato smo Tonijeve zemske ostanke spremili na Rookwood pokopališče med slovenske grobove. Pokojni zapušča v domovini dve sestri. **R.I.P.**

Na veliki torek (5. aprila) je v Lidcombe State Hospital preminul rojak ANTON POROPAT, ki je živel v Blacktownu. Rojen je bil v vasi Koritnice (pri Ilirske Bistrici) 31. oktobra 1937. V Avstralijo je dospel na ladji "Oceania" v letu 1957 ter se dve leti kasneje v Paddingtonu poročil z Nado r. Baša. Poleg žene zapušča hčerkino Heleno (16 let) in sina Viljema (13 let), v domovini pa mater in sestro. Pogrebne molitve zanj so bile v naši cerkvi na veliki četrtek, grob pa je dobil na slovenskem delu Rookwood pokopališča. Mašo zdušnico smo opravili po praznikih. **R.I.P.**

Obeh pokojnikov se spomnimo v molitvi, žalujočim pa naše sožalje.

P. VALERIJAN

Ga v še pozname?

GOTOVO se še spominjate prijetnih uric, ki so nam jih v Avstralijo prinesli nasmejani obrazi verskega ansambla MINORES. Skoraj tri leta je minilo od takrat, pa se nam imena veselih minoritskih patrov še tolikokrat vpletejo v pogovor. Le kdo bi mogel pozabiti njih živahnih nastopov! Marsikdo je že izrazil željo, naj bi spet prišli med nas, kar pa je nemogoče, saj prvočna skupina MINORES ne obstaja več: člani so se razkroili po svojih delovnih mestih.

Ustanovitelj skupine je bil P. MIHA DREVENŠEK, kitarist in solist — fotografija vam bo priklicala v spomin pravega izmed njih. Svoje glasbene talente je kot ostali hvaležno vračal Bogu v čast, nosil pa je v srcu še eno željo: da bi oznanjal Kristusa črnim bratom in sestram. Zambija ga je privlačila in končno so redovni predstojniki ustregli njegovi prošnji. Pred letom in pol je bil poslan v Anglijo, kjer se je s študijem angleščine in potrebnou pripravo delno usposobil za delo v Afriki, letos v januarju pa je odpotoval v misijone.

V Avstralijo (Merrylands) se je oglasil s svojim prvim pismom, ki bo gotovo zanimalo tudi ostale njegove znance med nami. Zato njegove zanimive vrstice posredujemo bralcem MISLI. Takole nam piše novi misijonar:

"... Na ljubljanski železniški postaji sem se poslovil v torek 25. januarja ob pol enih zjutraj. Na vlak so me spremljali vsi naši bogoslovci in p. Martin ter nekaj mladincev, da nas je bilo skupaj menda petintrideset. Prepevali pa so tako, da je na postaji vse odmevalo in ostali ljudje so samo strmeli ter čakali, kaj se bo zgodilo. Precej fantov je bilo namreč iz zborna, ki sem ga svoj čas vodil. Čudovito so se ujemali, najbolj pa pri pesmi, ki mi je bila najdražja: Marija skoz' življenje ... Prav ta je v tistih nočnih urah tako odmevala, da je privabilo vsepolno poslušalcev, med katerimi je bila seveda različna reakcija. Policaj je hodil mimo in poslušal, eni so zmajevali z glavami, drugi so se posmihali, vsi pa so imeli usta odprtia od začudenja, da si kdo v takem času upa zapeti celo kakšno pobožno na ljubljanski železniški postaji ...

Končno smo se pozdravili in vlak je zadriral v slovo vsem, ki so mi mahali s perona. Vse do Trsta sem zaradi gneče na vlaku stal. V Rimu me je čakal sobrat, ki mi je pomagal prenašati prtljago. V kolegiju sem ostal do petka, ko smo se zvečer odpeljali na letališče. Z ostalimi tremi brati (dva Italijana in en Zambijec) smo z Zambijsko letalsko družbo odleteli do Lusake. Tu sem se le bežno pozdravil s slovenskim misjonarjem p. Kokaljem, ki že več let deluje med črnimi brati. Nadaljevali smo pot proti Ndoli, kjer se zdaj nahajam. Tu so nas pričakali sobratje, med njimi tudi p. Ambrož, s katerim sva že stara znanca iz semenišča. On je tu že peto leto.

Po zajtrku sva šla s p. Ambrožem na ogled mesta. Podobno je kakemu našemu trgu, vendar s to razliko, da se tu kar gnete ljudi, dočim pri nas vidiš le tu pa tam kakšnega človeka. Popoldne sem na patrovi župniji prisostvoval sveti maši v jeziku BEMBA. (Če si hočete vsaj približno predstavljati, kako ta jezik zveni, potem posnemite na magnetofonski trak govor in ga začnite vrtni od zadnjega konca proti začetku. To bo za ta jezik menda še najboljši primer ...) Maša je bila res nekaj posebnega. Cerkvica iz blata, pokrita s pločevino iz starih sodov, za klopi kupčki steptane zemlje. Nabita pa do zadnjega kotička in še zunaj jih je polno stalo. Skoraj vse dele maše so črni verniki pelj, vriškali in tudi migali — kolikor se je seveda dalo v stisnjensem prostoru. Maša pa je trajala nič več in nič manj kot tri ure in deset minut, pa vendarle nobeden ni predčasno odšel. Po maši so imeli razne sestanke, saj ima župnija veliko društev in raznih organizacij. Župljani so v vsem zelo aktivni. Na vseh obrazih sem razbral srečo in veselje. Ko me je p. Ambrož predstavil, da sem novodošel in da še nič ne razumem, me je hotel vsak posebej pozdraviti. Spočetka sem le debelo gledal, saj imajo tu popolnoma drugačen pozdrav kakor ga imamo mi. Spreminjal sem barve, počasi pa sem se že privadol. Otrok — v samih srajčkah ali pa golih — je bilo kot mravelj.

To je bilo torej moje prvo doživetje afriške maše in prvo srečanje s črnimi brati, med katerimi bom deloval.

V ponedeljek in torek sva odšla s p. Ambrožem proti severu, kjer je naselbina za gobavce, za gluhe, slepe in ostale reveže. Bog se usmili, kaj vse človek vidi! Kakšna beda! Tukaj se ti še odpro oči, koliko ti ljudje trpijo — pa jim vseeno sreča sije iz obrazu.

V mesecu aprilu bom začel s tečajem za jezik BEMBA, ki bo trajal šest mesecev. Do takrat bom pa skušal študirati na lastno pest. Upam, da bo šlo. Za sedaj sem se naučil reči le "dobro jutro": mwashibukeni.

Bog Vas živi vse in toplo se priporočam v Vaše molitve! — P. Miha."

Prepričana sem, da bo p. Miha zelo vesel, če se mu bo oglasil tudi kdo izmed avstralskih znancev. Zato prilagam njegov naslov: P.O. BOX 992, NDOLA, ZAMBIA.

SESTRA MIRIAM

POTA BOŽJA

DRUGO POGLAVJE

PRIJETEN OBISK

TISTO LETO je bila pomlad mokra in pusta. Bilo je že sredi aprila, pa se vreme še kar ni hotelo zvedriti. Skoro vsak dan je deževalo, kadar pa je potegnila burja, so namesto dežja znova padale snežinke.

Župnik Janez je slonel v kuhinji ob ognjišču in počasi kadil svojo pipico. Takoj po zajtrku je imel nujno delo. V pisarni je bilo hladno in preden je delo končal, ga je stresel mráz. Moral se je v kuhinji nekoliko ogreti. Skozi okno je opazoval, kako je burja nosila redke snežinke po zraku.

Nekdo je potrkal.

Župnik je hitro otresel svojo pipico ob rob štedilnika in jo vtaknil v žep, medtem pa z močnim glasom zaklical: "Le naprej, čast Bogu!"

Vrata so se odprla in v kuhinjo je stopila Cvelbarjeva Cilka.

Gospod Janez je ogledoval neznano gospodično v dežnem plašču in povprašal: "Kaj bo dobrega, čast Bogu?"

"Gospod župnik, kaj me več ne poznate?" je dejala Cilka, ko je videla kako jo motri.

"Glejte, glejte," se je zavzel. Dekleta je spoznal bolj po glasu kot po obrazu. "Ti si, Cilka! Le naprej, čast Bogu, le naprej! Saj te še spoznal nisem, taka mestna gospodična si postala . . ."

Stopil je pred njo po hodniku in odprl vrata v župnijsko pisarno.

Ko sta vstopila, ji je ponudil stol in tudi sam sedel za mizo.

Povedala mu je, da je pred tednom naredila zadnje izpite in s tem končala svoje študije.

"Kaj boš pa sedaj, Cilka?"

"Do jeseni bom doma, potem bom pa, če Bog da, stopila v samostan bistriških šolskih sester."

Gospod Janez je Cilko poznal kot dobro dekle, a ta nedna novica ga je le presenetila. Vidno ga je vzradostila, a kar ni našel takoj besede v odgovor. V srcu pa se mu je porodilo vprašanje: Je to res poklic, ali samo hipno navdušenje mladega dekleta? V kolikor je poznal Cilko, je bila resno dekle in ji ta misel gotovo ni prišla v glavo brez dolgega razmišljanja. Če bo vztrajala, se bo fara ponašala z enim redovnim poklicem več . . .

"Zelo sem vesel te tvoje odločitve," je dejal, " — čast Bogu!"

LJUBLJANSKO "DELO" je dne 5. marca letos objavilo intervju z ljubljanskim nadškofom dr. Jožefom Pogačnikom. Tako iz vprašanj novinarjev kot iz odgovorov metropolita, pa tudi med vrsticami more pozorni bralec razbrati marsikaj, da lažje razume stvarni položaj slovenske Cerkev. Tu je nekaj odlomkov nadškofovih odgovorov:

Tako v naši zvezni in republiški ustanvi, pa tudi v zakonu o pravnem položaju verskih skupnosti je ustanovljena svoboda izpovedovanja vere... Naj bi si vsi glavni forumi dosledno prizadevali za resnično svobodo izpovedovanja vere tudi in zlasti v praksi. Zakaj naj bi se na primer profesor ali uslužbenec bal biti član župnijskega pastoralnega sveta iz strahu, da bo imel težave v službi? Ali zakaj ne bi prosvetni delavec, profesor ali učitelj, če vestno opravlja svojo službo, smel tudi brez strahu hoditi k maši? Saj smo po ustanvi pred zakonom vsi enaki. Težave delajo običajno le nižji organi iz krajne organizacije.

Vernost je ukoreninjena že v človeški naravi sami, to priznava velik del današnje znanosti. Zato bo vera ostala, dokler bo živel človek, ohranila se bo tudi v vsaki socialistični družbi.

Cerkev želi nuditi pomoč posamezniku in človeški družbi ter vsaki človeški dejavnosti, daje smernice za dostopanstvo zakona in družine, za kulturni in gospodarski napredok kar tudi za politično življenje.

Govoriti še danes o nevarnosti tako imenovanega klerikalizma je prazen strah, o katerem Gorenjci pravijo, da je znotraj votel, od zunaj pa ga nič ni.

* * *

ZBORNIK SVOBODNE SLOVENIJE, zakasneli sicer a zato še težje pričakovani, je končno dospel iz Argentine. Kot vsi doslej je tudi ta izredno bogate informativne vsebine. Je tiskan na gladkem papirju in obsega skoraj 500 strani, tudi njegova zunanjost je prikupna. Za ceno osmilih dolarjev (poština posebej!) ga dobite pri MISLIH. Pohitite z naročilom!

DAROVI ZA BERNARDOV TISKOVNI SKLAD:

\$16.— D. Simončič, Milan Beribak, L. M. Martin, Marjan Lauko, Gabrijel Blaževič; \$12.— Anton Brne, Vanda Sperne; \$11.— Jože Potočnik, Slavko Drezga; \$10.— N.N.; \$8.— Julijana Pavličič, Jože Kosi, Emilia Walls; \$6.— Julka Hatherly, Elizabeta Car, Franc Uršič, Vlado Kutin, Alojz Poklar, Henrik Šajn, Marija Cancar, Ignac Kallister, Jože Zupančič, Vlado Trampuž, Herman Muster, Anna Erdmannis, Frank Tudor, Ivan Prpič, Matija Cimerman, Mario Vihtelič; \$5.— Milan Prešeren; \$4.50 Marjan Jonke; \$4.— Gabrijel Cefarin, Marija Nekrep, Helena Breg, Ivanka Žabkar, Pavla Vohar, Anton Suša; \$3.— Ivanka Bobek, Anton Novak, Štefan Boelckey, Eligij Šerek, Alojz Hojnik; \$2.— Valentina Mimich, Roman Cepuš, Anton Pašič, Milan Kavice, Ivanka Kontelj, Viktor Ferfolja, Marija Temisanovič, Ivanka Torbica, Stanislav Bec, Pavla Bernešić, Andrej Vrh, Zdenka Novak, Edvard Žvab, A. Povhe, Martin Pirc, Vinko Tomažin, Irena Renko, Alojz Butinar, Alojz Kastelic, Marija Butkeraitis; \$1.— Marija Vorša, Dr. Joseph Moger, Ivan Petelin, Albina Zitterschlager, Alojz Mikolič, Frank Flisar, John Zver, Frank Sodja, Franc Fekonja, Anamarija Ček, Ivan Bratina, Janko Pirjevec, Ivan Figar, Emil Kalčič, Janez Kampuš, Ivanka Kleva, Štefan Močilnik, Mirko Cizerle, Kati Tkalcvečić, Hermina Volk, Milka Tomažič, Antonija Sabadin, Albert Logar, Frančiška Šajn, Gue-rino Jerman, John Horvat.

ZA INDIJSKE MISIJONE:

\$4.— Janez Primožič (v spomin na p. Poderžaja).

"Odkrito vam povem, gospod župnik, da za ta korak še nisem popolnoma trdno odločena. Res je, da sem že vse dobro premislila, toda pravega navdušenja še kar ne čutim. Zato vas lahko še razočaram . . ."

"Za vsak poklic je treba ognja, da človek z vsem srcem in vso dušo zahrepni po njem. Nobena prisiljena stvar ni dobra. Zato ne bom niti razočaran niti žalosten, če si boš izbrala drugo pot v življenje. Vem, da si dobro dekle: tudi brez redovne obleke bi storila lahko veliko dobrega."

"Za enkrat sem se odločila, da do jeseni ostanem pri starših. Medtem pa, upam, mi bosta Marija in moja zavetnica sveta Cecilija izprosili pravo izbiro. Pa tudi vam, gospod župnik, se priporočam v molitev. Prav zaradi tega sem prišla, da vas pozdravim in vam priporočim svojo zadevo."

"Lepo je od tebe, Cilka — čast Bogu!" je bil župnik ganjen. "Od danes dalje se bom pri vsaki maši posebej spomnil nate, da se boš lažje odločila, ko bo prišel čas."

"Bog vam povrni," se je preprosto zahvalila Cilka in vstala, da bi odšla.

"Kaj se ti tako mudi? Posedi še malo! Veš, tudi jaz imam prošnjo do tebe . . ." jo je ustavil.

"Ni mogoče!" se je začudilo dekle. "Kaj naj tudi jaz molim za vas? To delam že dolga leta."

"Kaj res? Čast Bogu!" se je vidno vzradoščen nasmehnil gospod Janez. "To je lepo od tebe in hvaležen sem ti. A danes imam še drugo prošnjo."

"Sem pa res radovedna."

"Tvojemu očetu sem že nekaj omenil, a ni mi vedel povedati, kakšni so tvoji načrti. Kakor veš, je fara brez organista, odkar smo pokopali Blaža — Bog mu daj dobro! S starim Blažem so onemèle tudi naše orgle. Prav bi bilo, da bi se spet oglasile. Bliža se mesec maj in rad bi, da bi tudi letos lepo počastili našo farno patrono. Kaj praviš k temu? Bi morda hotela za ta čas, ko boš doma, prevzeti dolžnost organista?"

Cilka je na obrazu pokazala, da je voljna pomagati. Najbrž jo je tudi že njen oče kaj k temu prigovarjal. Imela je le svoje pomisleke: "Za petje sem navdušena. Drugače pa je s pevci: težko jih je krotiti in prav voditi . . ."

"Imam skromen načrt, ki bi ga prav ti lahko izvedla. Če pristaneš, bi sedanjem pevskim zboru razpustil in povabil k petju zlasti mlade pevske moći iz vse fare. Mislim, da je pri nas tak novi začetek nujno potreben. Vaje bi se morda vršile dvakrat v tednu: en dan za teorijo, en dan za petje."

"Kaj bomo pa s starimi pevci? Bojim se, da bo med njimi velika zamera . . ."

"Čas je pokazal, da se na to ne smem ozirati. Sicer pa tudi oni lahko pristopijo k novemu zboru, če jim je povoljno. Stari zbor bi razpustil zato, da bo moral vsak, ki bo pristopil k novemu, pristati na pogoje, ki jih bova midva določila."

"Tako bi pa morda šlo," je razmišljala Cilka.

"Kdor od starih pevcev ne bi pristal na pogoje, je bolje, da neha peti."

Cilka se je zamislila. Časa bo imela v teh mesecih dovolj in vaje bi ji res ne delale težav. Poleg tega bi pa z njimi tudi praktično poskusila svoje zmožnosti v pevski vzgoji. Ker je doseganje razmere na farnem koru poznala, jo je še bolj mikalo, da bi dobremu župniku pomagala v tej zadevi. Že po srcu bi mu skoraj ne mogla odreči.

Župnik Janez je brskal po svojih papirjih na pisalni mizi in medtem nadaljeval pogovor: "Nič ne de, če se ne moreš takoj odločiti! Tako zelo se ne mudi — na odgovor lahko nekaj dni počakam . . ."

"Sem se že odločila, gospod župnik!" ga je prekinila. "Pristajam na vaše vabilo."

"Kaj res? Zelo me veseli, zelo me veseli, čast Bogu!"

Cilka je bila zadovoljna, da mu je ustregla.

"Kdaj in kako pa bomo začeli?"

Gospod Janez je medtem našel nekaj listov, ki jih je iskal. Ponudil jih je dekletu: "Že pred časom sem sestavil tole pismo. Razposlal bi ga vsem mladim pevcem v fari in jih povabil k cerkvenemu petju. Tu so tudi zbrana imena. Vabila bi lahko razposlala jutri po šolskih otrocih, v nedeljo bi pa še s prižnico oznanil. Dogovorila bi se za čas pevskih vaj, pa bi lahko takoj začeli," je bil kar navdušen.

"Danes je četrtek. Morda bi bilo najbolje imeti pevske vaje na torek in petek. V torek teorijo, v petek petje. Če vam je vedno prav, gospod župnik."

"Seveda mi je prav! Bog te blagoslovi, Cilka, za dobro voljo!"

"Zdaj pa res lahko grem! Joj, skoraj sem pozabila: zahvaliti sem se vam še hotela za pomoč, ki ste mi jo nudili v teku dolgih dvanajstih let mojega študija. Vedno ste bili meni in staršem zvest svetovalec. Tudi vaša zasluga je, da sem vztrajala in srečno končala. Bog naj vam vse obilo poplača!"

"Nič kaj takega se ne spominjam, draga Cilka," se je gospod Janez branil pohvale, "in če sem kaj storil, je bila to samo moja dolžnost — čast Bogu!"

Župnik je pospremil Cilko do vrat in gledal za njo, ko je odhajala po cesti. Se enkrat se je okrenila, on pa ji je pomahal. Bil je dobro razpoložen in od Cilkine pomoči si je za cerkveno petje veliko obetal.

Dež in sneg sta prenehala, posijalo je sonce. Oblaki so se zredčili in se podili nekam proti zahodu. Iz zemlje in iz streh je izhlapevala mokrota. Toplo pomladansko vreme je končno menda le premagalo zimo . . .

(Dalje prihodnjič)

SLOVENSKI MISIJONARJI, TOGO, AFRIKA:

\$100.— N.N. (iz obljube), Julka Mrčun; \$20.— Druž. Alojz Vučko; \$15.— Anton Bavdek; \$14.— Druž. Anton Bavdek (za lačne — namesto velikonočnih čestitk priateljem); \$10.— Druž. Karel Kodrič (za lačne), druž. Herman Muster, Marjan Lauko, Mary Posavac (za gobavce); \$5.— Ivanka Ban (namesto rož na grob), ga. Maglica, Nick Brie (za lačne), Anna Kustec (za lačne), Rafaela Bernes (za lačne), Alojz Gašparič (za lačne); \$4.— Viktor Ferfolja, Marko Zitterschlager, Karolina Čargo (za lačne); \$3.— Štefan Boelckey; \$2.50 Anton Brne; \$2.— Martin Pirc, Pavla Vohar (za lačne), Martin Pirc (za lačne).

DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

Darovi preko sydneyjskega verskega središča so prekasno dospeli in tu niso vključeni; objavljeni bodo v prihodnji številki.

* * *

ZARADI velikonočnih praznikov in vsega dela z njimi v zvezi je aprilska številka zakasnela. Prosim oproščenja! Upam, da bo prihodnja številka izšla v prvi polovici maja. Že zaradi neredne in počasne pošte bi rad izdaje MISLI premaknil čim bliže začetku meseca. Žal ne gre vedno tako, kot bi si želel . . .

Urednik in upravnik

Kromberk, kamor je Bratuž dostikrat zahajal
k župniku-skladatelju Vinku Vodopivcu

ADELAIDSKI ODMEVI

Fr. Philip I. Feryan O.F.M.
Holy Family Slovene Mission
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

† TEREZIJA IVANČIČ

DNE 24. februarja letos nas je v rani jutranji uri zapustila Ivančičeva mama. Po daljšem tihem trpljenju je na domu svoje hčerke Dinke por. Gojak v Para Hills za nas zaspala, da se je prebudila pri svojem nebeškem Očetu. Bila je verna slovenska žena in mati, ki ponižno in tiho dela, trpi, moli in se žrtvuje za vse svoje, Bogu v čast in v lastno zveličanje. Šele ob smrti

se navadno zavemo, kaj smo v taki osebi imeli in kaj sedaj pogrešamo. Zavemo se zgleda, ki je svetil na našo pot. Prepričani smo, da jo je Bog poplačal za vse trude, za veselje in žalost ter srečo njenega krščanskega življenja, ki ga je — opogumljena in previdena z Jezusovimi zakramenti — mirno, z enim samim vzdihom, tako lepo zaključila. Vsi smo tujci in popotniki na tem svetu, dokler ne pridemo v večni pristan in se umirimo v božjem naročju.

NAŠE ADELAIDSKO

Že v februarski številki MISLI so Pungerčarjevi poročali o cerkvici, kjer se adelaidski Slovenci že od božiča sem zbiramo k slovenski maši. Ker rojake po drugih krajih širne Avstralije gotovo zanima, naj temu kratkemu poročilu dodam tudi slike. Prva predstavlja pogled na cerkev s cestne strani, druga pa dvorano za

Pokojna Terezija Ivančič je bila rojena dne 17. januarja 1899. Njen rojstni kraj je bil Golac, danes skoraj izumrla vas, takrat pa tudi že za otroka kraj trdga dela, saj je slovenska pridnost izrabila vsako ped skope zemlje med trdim kraškim kamenjem. Pri poroki z Jožefom Ivančičem Terezija ni spremenila svojega priimka, gotovo pa si je zadala težko nalogo in jo vzorno vršila. Rodilo se jima je deset otrok, od katerih je Bog že poklical k sebi štiri sinove in eno hčerko. Takole je pokojna ob priliki sama povedala: "Z božjo pomočjo in s pomočjo nebeške Matere sem jim dala kar sem imela. Nisem imela veliko, a kaj je vredno več kot verno in pošteno slovensko srce? . ." S svojim zgledom, besedilom in delom je otroke pripravila na samostojno življenje: gotovo jim je tudi misel na mamo pomagal, da so kljub tujini ostali dobri.

Pokojnica je v letu 1947 izgubila moža, otroci pa so se drug za drugim podali preko meje in končno v Avstralijo. Z najmlajšim sinom jim je sledila še sama in se jim pridružila v Adelaidi, kjer je pri hčerki Dinki živila do smrti.

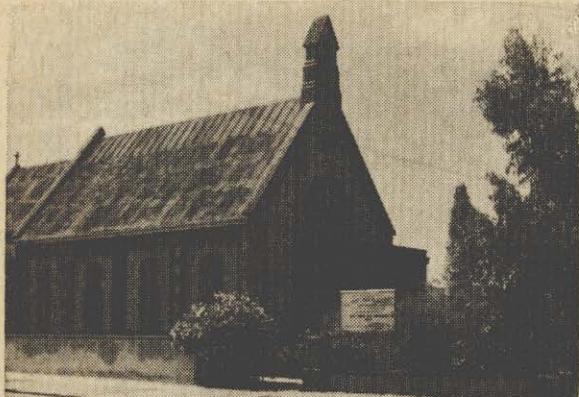
Mamo Terezijo smo k zadnjemu počitku spremili iz naše cerkvice v Hindmarшу. Veliko število prisotnih tako pri rožnem vencu na predvečer pogreba kot pri maši zadušnici in pogrebu samemu (na soboto 26. februarja) na Centennial Park pokopališče — je bil zgovoren dokaz, kako priljubljena je bila. Poleg številnih znancev in priateljev žaluje za njo zlasti vseh pet otrok s svojimi družinami: Anton Ivančič, Dinka por. Gojak, Cilka por. Jerebica, Milka por. Simionato ter Jože Ivančič. Danes je vsem v tolažbo, da so bili v starosti in zlasti v bolezni svoji mami vsi v oporo. Kadár je želela, so jo pripeljali k slovenski maši, k zakramentom in pobožnostim, četudi smo se takrat še stiskali v kapelici Misijona Svetе Družine in ni bilo prostora, da bi se vsaj ostarel človek kam vsezel in se duhovno ter telesno odpočil. Poleg otrok pa pokojno babico zlasti pogreša dvanaest vnukov in en pravnuk.

Vsem Ivančičevim izrekamo iskreno sožalje. V tolažbo nam je upanje, ki nam ga daje vera, da se bomo enkrat vsi spet srečali v božjem naročju. Prepričani smo, da je njena blaga duša že pri Bogu. Prepričani smo pa tudi, da njenim telesnim ostankom avstralska zemlja ne bo pretrda, saj jo je pokojna mama zrahljala s svojim trudom in potom ter s svojim krščanskim zgledom. Naj njen izmučeno telo počiva v miru božjem ter čaka vstajenja!

VERSKO SREDIŠČE

cerkvio, s prizidano kuhinjo, barom in obednico.

Je to bivša anglikanska cerkev, prav zgodovinska stavba, preko 150 let stara. Zaradi sprememb okoliškega prebivalstva ji je ostalo nezadostno število vernikov za farno občestvo. Zato so anglikanci v njej opustili bogoslužje. Cerkev res ni velika, a za naše

razmere kot nalašč: ima 120 sedežev in še dosti prostora za stojišča. Leži ob Hindmarsh Place v adelaidskem okraju Hindmarsh, ravno nasproti nogometnega stadiona (Hindmarsh Oval).

K cerkvi spada na vogalu prostorna hiša za duhovnika, pa tudi dvorana, ki more sprejeti okrog 120 oseb. Na prostranem cervenem dvorišču ali igrišču more zlahka parkirati devetdeset avtomobilov, kar izključuje vse težave parkiranja na cesti in jezo sosedov.

Božična polnočnica 1976 je bila prva slovenska in katoliška maša v tej cerkvici in napolnilo smo jo do zadnjega kotička. Ob tej priložnosti je p. Filip slovensko objavil, da bodo odslej slovenske maše v tem hramu. Če nam bo Bog naklonjen, kot nam je bil odslej — je dodal pater — smemo upati, da se bodo uspešno končala pogajanja za stalno uporabo te cerkve za slovensko adelaidsko versko skupnost. Pogajanja res še niso zaključena, a vseeno se že redno zbiramo v njej k nedeljskim mašam. Petje cerkvenega zборa spremlja na orglah g. Šterbenc, ki se zelo potrudi s svojimi pevci.

Tako kar vse kaže, da smo adelaidski Slovenci prišli do prijetno domačega verskega središča, ki se bo dal v naš duhovni in kulturni prid lepo razviti. Res je gornje poročilo le tehničen opis zunanjosti stavb, ki pa jim more naša izseljenska skupina dati duha in življenje.

Seveda cerkev zaradi starosti (in prav to nam jo dela še bolj domačo) potrebuje raznih popravil. G. Jesenko je že marsikaj popravil, g. Poklar se je spra-

vil na streho in tudi drugi so že mnogo pripomogli k izboljšanju. Vsem iskren Bog plačaj!

Vsekakor pa se adelaidski Slovenci v vsem pridružujemo lepim željam in mislim, ki jih je v svojem februarškem dopisu izrazila družina Pungerčar. Bog daj, da bi si to prijetno versko središče Slovenci res za stalno osvojili in bi nas vse družilo v močno izseljensko družino.

DR. STANISLAV FRANK

Potrebujem te

Gospod, tukaj sem,
poslušam,
govori!

Potrebujem tvoje roke, da bi še dalje blagoslavljal in delal,
tvoja usta, da bi še dalje govoril in molčal,
tvoje srece, da bi še dalje ljubil in tolažil,
tvoje telo, da bi še dalje trpel in se križal,
tebe vsega, da bi še dalje soodreševal.
Podaril si mi življenje, da ga bom daroval.
Tukaj sem, Gospod!

SONJA FERJAN
(Bratu v spomin)

Z VSEH VETROV

KONFERENCA v Helsinkih je bumerang, pravijo znani svetovni poročevalci. Sovjeti s svojim blokom so skušali doseči z njo vse drugo kot pa se je zdaj izcimilo. Zato jim sklep, naj letos v Belgradu konferenca vseh podpisnic helsiške pogodbe pregleda takratne sklepe, ne diši kaj preveč. Zahodu je na konferenci namreč uspelo vnesti v pogodbo tudi nekaj človečanskih pravic in ta zagozda se je pričela v zadnjem letu sumljivo napenjati. Disidentovstvo v Sovjetiji je dobilo naravnost ogromen obseg, predmet pisanja so poljski kulturniki, ki se sklicujejo na helsiške podpise. Enako vre na Madžarskem in češka "Listina 77" je bila objavljena povsod v svobodnem svetu. Tudi šestdeset jugoslovanskih uglednih državljanov je poslalo vrhovnemu ustavnemu sodišču protest zoper kršenje osebne svobode, zagotovljene po jugoslovanski ustavi in v helsiški pogodbi. Enako Djilasove izjave ameriškim časopisom, da Jugoslavija ne spoštuje človečanskih pravic, kvarijo njen ugled kot vodnico belgrajske nadaljevalne konference.

Težko si predstavljamo, da bi Zahod tvegal ter belgrajsko konferenco spremenił v sodno dvorano: predobro ve, koliko lahko privije strune. Je pa zadava okrog "Helsinki" za Sovjetsko zvezo in njen blok skrajno neprijetna. Verjetno bo skušala zdaj sklepno helsiško izjavo po svoje zvodeneti ali celo pokopati, na vsak način pa speljati pozornost sveta na druge probleme. Bomo videli . . .

TEMPLETON mednarodna nagrada je nekakšna Nobelova nagrada na verskem področju. Prva jo je leta 1973 prejela znana mati Terezija iz Kalkute, za njio prior Schutz iz znanega ekumenskega središča Taizéja, nato bivši indijski predsednik Radakrišnan in končno belgijski kardinal Suenens. Letos pa so nagrado podeliли Chiari Lubich in nagrajenka jo je prejela dne

6. aprila iz rok princa Filipa, moža angleške kraljice Elizabete II.

Chiara Lubich je ustanoviteljica katoliškega gibanja, ki je znano pod imenom "fokolarini", po naše: ognjiščarji. Gibanje se je pričelo leta 1943 v italijanskem mestu Trento, danes pa je razširjeno že po vsem svetu in je veliko prispevalo k zblževanju po veri. Tudi v Avstraliji imajo ognjiščarji že svoja žarišča. Melbournski je pritegnil in ogrel našo znano in nepozabno Anico Sernečovo, da se jim je pridružila. (Zdaj Anica kot ognjiščarka deluje v Angliji, mi pa še vedno upamo, da bo prišel čas, ko se bo vrnila med nas. Prav potrebovali bi, da bi tudi našo skupino spet malo ogrela s pristnim krščanskim duhom.)

V AVSTRALIJI je danes 2.300 etničnih organizacij, ki delujejo na raznih poljih v dobrobit narodnostnih skupin. Delovanje je kaj pestro, saj je etničnih skupin pod Južnim križem okrog sedemdeset: od starih priseljencev Kaledonijcev pa do mlajših in manjših skupinic, med katerimi je ena zadnjih asirska. Da ta raznolikost in pestrost prinese tudi probleme, je razumljivo. Posebej jih čuti šola, saj je med šolsko mladino tri četrtnine milijona emigrantov, ki jim je angleščina — vsaj za začetek — tuja govorica. Avstralska narodna identiteta dobiva novo podobo, vloga priseljencev je danes vidnejša in važnejša za narodni in kulturni razvoj Pete celine, kot je kdor koli sanjal pred masovno emigracijo po zadnji vojni. . .

NAŠI avstralski postni akciji "Project Compassion" slične nabiralne akcije imajo tudi druge krščanske dežele. V Avstriji je pred leti Zveza katoliških žena sprožila postno akcijo "Zrno riža" in jo razvila še v "Družinski postni dan", ko vsa družina deli nekaj svojih dobrin s tistimi, ki nimajo ničesar. Od 1958 leta do lani so skupno nabrali na ta način odpovedi 198 milijonov šilingov, s katerimi so zgradili več bolnišnic, šol in naselij za gobavce po deželah v razvoju. Samo lansko leto se je nabralo s to akcijo po Avstriji šestnajst milijonov šilingov.

Pri tem je zanimivo dejstvo: za najpotrebnejše povsod največ darujejo tisti, ki sami niso posebno premožni. Tisti ki bi res dali zlahka in obilo, imajo navadno za revščino po svetu zaprto srce.

NEKATERI še vedno ponavljajo tezo, da sta namreč "vera in znanost nezdružljivi". Resnica pa je ravno nasprotna: znanost brez vere in brez zavesti odgovornosti pred Bogom lahko človeštvo zavede v hude nesreče. To dejstvo poudarjajo mnogi svetovnoznaní

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLEĐ

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

**II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom,
klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor
za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.**

znanstveniki in lahko bi našeli dolgo vrsto njihovih krepkih dokazov in izjav. Naj tu navedem besede znanega nemškega atomskega fizika in Nobelovca Heisenberga, zapisane leta 1973: "Če se v tem našem zahodnem svetu danes vprašamo, kaj je dobro in kaj je slabo, kaj je treba sprejeti in kaj zavreči, še vedno najdemo krščansko lestvico vrednot; celo tam, kjer se več ne zavedamo, da gre za krščanske predstave in besede. Če bi prišel dan, da bi se povsem izrabila privlačna sila, ki usmerja ta (moralni) kompas, se bojim strašnih reči, hujših od koncentracijskih taborišč in atomske bombe. . ."

NASILJE v Afriki narašča iz meseca v mesec — zdaj je postal njegova žrtev kardinal-domačin Emile Biajenda, nadškof v Kongu. Bil je zahrbtno umorjen v marcu in je zločin povzročil ogorčenje po vsem svetu. Še nedavno je kardinal dejal: "Moja prva skrb je edinost!" Prav zaradi iskrenih trudov za edinost je postal žrtev razprtij — njegova nasilna smrt pa naj bi bila sredstvo za reševanje političnih vprašanj na škodo resnične svobode črne Afrike. Stara pesem: Udari pastirja in razkropile se bodo ovce.

ZBOR KARDINALOV v katoliški Cerkvi šteje zdaj po smrti afriškega kardinala 133 članov. Med njimi jih je le 115 mlajših od osemdeset let, ki po pravilih lahko sodelujejo pri volitvi novega papeža. Enega kardinala pa ima papež "in pectore" — nihče ne ve za njegovo ime in kje deluje, zato tudi ni upoštevan v gornjih številkah.

SOLŽENICINOVA DELA so v 35 jezikih dosegla že lani naklado 30 milijonov izvodov. Tu pa še ni vštet tretji del "Otočja Gulag", ki je izšel ob koncu lanskega leta v angleščini. Tudi "Gulag III" je strahtna zgodba o trpljenju kaznjencev sovjetskih taborišč v zadnjih letih Stalina. Pisatelj svojo obtožbo končuje tako: "Nikdar ni na vsej zemlji in v vsej zgodovini bilo bolj okrutnega, bolj krvoločnega in hkrati bolj peklensko pretkanega režima, kakor je sovjetski." Temu po je dodal Solženicin še opomin svetovni intelektualni levici: "Za vas, o misleci, vsa moja knjiga ne bo nič drugega kot nekaj neznatnega. Edino tedaj, ko boste sami slišali, kako vam bo nekdo zalagal zapoved 'Roke na hrbet!' in vas bo začel gnati proti Otočju, takrat boste še razumeli . . ."

MNOGI SYDNEYSKI otroci preživijo več ur na teden pred televizorjem kot pa v šoli, je ugotovila preiskava Audio-vizualnega oddelka sydneyskega učiteljišča. Teh otrok naj bi bilo 130.000, dočim celo več kot 60 ur tedensko gleda televizijo okrog 7000 otrok. Povprečna številka na vse sydneyške otroke je tri ure na dan in še to je za mlado, razvijajočo se in vse sprejemajočo pamet dosti preveč. V Ameriki je dvanaštirječ članov komisije za isto raziskavo izjavilo, da je znanstveno dokazano: stalno gledanje filmov nasilja povzroča pri mladih ljudeh napadalno obnaša-

nje. Mnogi bodo v življenu izbrali krivo pot, s katero bi jim bilo prizanešeno brez televizije v mladih letih.

Kaj bomo iskali krivdo na otrocih? Gotovo ne. Odrasli so, ki jih kvarijo. Starši s svojo popustljivostjo in brezbrinjnostjo jim sami pripravljajo zlo. Filmskim producentom pa gre samo za dobiček, če ne kvarijo mladine svobodnega sveta celo načrtno. Mnogo, kar prihaja danes na filmsko platno ali televizijski ekran, še za odrasle ni, kaj šele za mladino. Dokler bomo šli po tej poti odklona avtoritete staršev in odklona vsake cenzure, kaj prida bodočnosti ne moremo pričakovati.

CREMONA v Italiji je rojstno mesto Stradivarijev, Amatov in Guarnerijev. Že pred vojno so sprožili misel o poživitvi umetnosti izdelovanja glasbil v tem znamenitem violinskem mestu, a do uspešnega začetka kar ni prišlo. Šele dolgo po vojni je bila končno le ustavljena edinstvena šola, ki jo zdaj vzdržuje država in je obisk brezplačen. Obiskuje jo kakih sto učencev pod vodstvom desetih učiteljev.

Izdelovanje violin, viol, čelov in drugih leseni godal je že stoletja stara tajnost mojstrov. Znano in za nas zanimivo obenem pa je to, da za dna in obode godal uporabljajo — javorjev les iz Slovenije. Le za vrh (poprov) godal je dobra tudi italijanska jelovina.

Pomlad je otajala led
in slap Savica je zopet poln življenja . . .

Kotiček naših malih

Spoštovani striček!

Mama mi je pokazala, kako slovenski otroci lepo pišejo v Kotiček, ki ga imaš v MISLIH. Zdaj bom z njenim pomočjo tudi jaz poskusila prebrati vsako pismo, ki ga boš objavil. Tega svojega pa še bolj z veseljem, če bo res prišel v Kotiček.

Berem, kako so otroci zadovoljni, ko lahko obiskujejo slovensko šolo. Tudi jaz bi želela hoditi v tako solo. Saj nekoliko že znam brati, ali vedno ne vem, kaj vse tisto pomeni, kar piše. Veliko besed mi manjka.

Gotovo nisem samo jaz, ki bi si slovensko šolo želela. Tudi v našem kraju so drugi otroci, ki bi jih dobra mamica in atek prav rada paslala v slovenski razred, če bi ga imeli. Mogoče se bo pa kdo zavezal tudi za nas v Wollongongu, saj nas ni tako malo.

Lepe pozdrave Tebi in vsem slovenskim otrokom! — Stara sem osem let, **Sonja Žabkar**, Barrack Heights, N.S.W.

DRAGI OTROCI!

Danes bomo šli s sliko in temi vrsticami v Geelong pri Melbournu, kjer živi s sestro in svojo drugo mamo **LEXIE ČUŠIN**. Lexie je bil rojen leta 1955 v Brightu, Victoria, kasneje se je s starši preselil v Geelong. Mamica mu je umrla v avtomobilski nesreči, ko mu je bilo deset let, očka pa je izgubil pred štirimi leti. Letos v marcu je Lexie graduiral na Gordon institutu v Geelongu (Business — Data Processing) ter mu zato vsi iz srca čestitamo.

Njegov zgled slovenski mladini pa moramo prikazati na drug način, kot ga prikažemo navadno v tej naši "galeriji". Lexie namreč slovensko komaj nekaj razume, pa tudi njegov slovenski besedni zaklad ni kaj obširen. Sam pravi, da je svoj materin jezik v šolskih letih zanemaril. Ni edini med slovensko mladino, ki jih leta doraščanja porinejo na drugo stran in na slovenski jezik kar pozabijo, ali pa jih je celo sram, da bi v njem spregovorili. Precej izseljenskih staršev toži nad tem pojavom med tu rojeno mladino.

Zanimivo, da je Lexie zdaj, ko je doštudiral, spoznal svojo pogreško. Žal mu je, da se za slovenski je-

LAHKO NOČ

LAHKO NOČ, LAHKO NOČ,
BOG NAM DAJ SVOJO POMOČ!
KER SMO DELO DOKONČALI,
DA BI TUDI SLADKO SPALI!
VSA VROCINA JE ZDAJ PROČ,
LAHKO NOČ, LAHKO NOČ!

SREČEN JE, SREČEN JE,
KDOR DOPOLNI DELO VSE,
VSAK DAN IMA SVOJE DELO,
ŽALOSTNO PA TUD' VESELO.
KDOR DOLŽNOSTI VSE STORI,
LAHKO SPI, LAHKO SPI.

TO PESMICO je napisal ANTON MARTIN SLOMŠEK. Ali veste, kdo je to? Slomšek je bil velik Slovenc, narodni vzgojitelj svoje dobe, iskren buditelj slovenske zavesti, priljubljen ljudski učitelj, govornik, pesnik ter vzgojni mladinski pisatelj. Rodil se je leta 1800 na Slomu pri Ponikvi na Štajerskem. Po dovršeni srednji šoli je stopil v semenišče in postal vnet duhovnik. Še bolj vneto pa je mogel delovati za slovenski narod, ko je leta 1846 postal škof. Umrl je leta 1862 v Mariبورu. Bil je tako svet mož, da je slovenski kandidat za svetnika. Ves slovenski narod doma in po svetu prosi Boga, naj bi ga Cerkev kmalu proglašila med svetnike.

Ker v Slomškovem času v slovenskih krajih še ni bilo dosti šol, je Slomšek povsod ustanavljal nedeljske šole. Zato je pri Slovencih dobil ime "oče slovenske šole". Za te šole je napisal tudi knjigo "Blaže in Nežica v nedeljski šoli".

Zanimivo je, da imamo zdaj slovenske nedeljske šole tudi po svetu. In ker jih je začel v svojem času Slomšek, nosijo vse šole naših verskih središč v Avstraliji, pa tudi mnoge druge slovenske šole po zdomstvu, njegovo ime: SLOMŠKOVA ŠOLA.

Tako, otroci, zdaj veste, kdo je SLOMŠEK.

zik ni bolj zanimal. Ko je dobil v roke novi učbenik, ki ga uporabljam za pouk slovenščine v srednjih šolah, ga je zagrabilo. Zdaj bi rad nadomestil izgubljena leta in je pri pouku slovenščine za čuda vztrajen. Ker Geelong nima dovolj slovenske mladine za srednješolski pouk, Melbourne pa je predaleč, ima redno šolo doma. On in še en prijatelj se dvakrat na teden srečata za dve uri pri učbeniku, njegova druga mama — gospa Lidija Čušnova, učiteljica geelongške slovenske šole — jima pa razлага. V tem je zdaj Lexie gotovo zaled zlasti mladini svojih let. Če bo vztrajal, bo jezik kmalu obvladal, saj mu je iz mladosti le še precej ostalo, dasi pokopano pod skladi druge šolske učenosti.

Vsekakor fantu želimo, da bi v učenju slovenščine ne popustil. Če pa bo, bomo njegovo sliko še enkrat objavili, preko nje pa napravili velik križ: mladini v opomin, da se le z vztrajnostjo pride do cilja. Vse pa kaže, da nam tega ne bo treba storiti . . .

KRIŽEM AVSTRALSKA SLOVENIJE

KARAWARA, W.A. — Iz Pertha se ne oglasimo dostikrat, danes pa se moram. Rada bi z možem Janezom sporočila, da nama je dne 7. marca umrla ljubljena hčerka MARIJA BARBER r. PAULIN. Imela je komaj 39 let.

Pokojna hči Marija je bila rojena v Ljubljani 30. novembra 1937. Z nama je prišla v tujino in se poročila. Zapušča pet otrok, ki na srečo niso več majhni: fantje si že sami pomagajo, dekle pa ima štirinajst let.

Pokojno hčerko priporočava v molitev. Naj počiva v miru božjem! Prilagam tudi dar s prošnjo, da bi za njeno dušo opravili mašo v slovenski cerkvi. Bog Vam povrni! — Vaša dolgoletna in zvesta naročnica **Ana Paulin.**

Maša zadušnica je bila opravljena, Vam in ostalim pa izrekamo ob izgubi iskreno sožalje. Pokojno smo vpisali v našo **Matico mrtvih**, obenem se Vam zahvaljujemo za poročilo. Zlasti iz W.A. nam nima kdo poročati, če sorodniki sami ne mislijo na to. — Urednik.

WOLLONGONG, N.S.W. — Že dva oglasa ste brali v MISLIH, ki sta vsebovala vabilo rojaka Jakoba Božiča na lastno zemljišče (42 Kanahooka Road, Dapto), katero se počasi pa gotovo spreminja v prijetno slovensko središče. O drugi zabavi še ne morem poročati, prva za pusta pa se je sijajno obnesla in je privabila toliko rojakov, da je za zadnje zmanjkalo prostora. Naj oprostijo! Prepričana sem, da bo sčasoma — saj velja pregovor, da gre "kamen na kamen" in "zrno do zrna" — tudi dvorana dobila večji obseg.

Laštnikoma Jakobu in Ljudmili Božič gre zahvala, da smo končno Slovenci le dobili svoj prostor, kjer se bomo lahko shajali in poveselili, pa tudi kulturno zaživeli. Mi zaupamo njima, onadva pa sta pokazala zaupanje do nas — na tej podlagi bomo končno le prišli do že dolgo zaželenega cilja. Doslej smo ta cilj gledali le od daleč, zdaj pa imamo vse možnosti priti do njega. Lastnika sta veliko žrtvovala za skupnost, zato jima pa tudi rade volje pomagamo vsi z zavednim slovenskim srcem. Dne 13. marca smo imeli sestanek, na katerem smo izvolili prvi odbor, vsi prisotni pa so se tudi že odzvali in dali svojo članarino. Eno je gotovo: imamo kar veliko pridnih rok, tako pri pripravljanju, pospravljanju in obnovi, kakor v kuhinji in pri postrežbi. Le imen za enkrat ne bi rada naštevala, ker jih je skoraj preveč in ne bi rada katero nehotno izpustila. Kdor se nam bo pridružil, bo te

pridne delavce tako spoznal, saj dela za našo skupnost nikomur ne bo zmanjkalo.

Rada bi posebej omenila, da se bo ostalim poslojem obširnega zemljišča pridružila tudi domača kapelica. Konstrukcijo nam je obljubil g. Dušan Lajovic, za kar mu gre naša zahvala. Ko bo pripeljana, bomo zopet potrebovali veliko pridnih rok prostovoljcev, zlasti pri zalivanju cementa.

Prav z zadovoljstvom sem tokrat prijela za pero, da še drugi rojaki, ki berejo MISLI, zvedo o našem napredku. Upam, da bomo iz našega konca kmalu zopet kaj poročali.

Iskrene slovenske pozdrave vsem! — Ivanka Žabkar.

CANBERRA, A.C.T. — Marčevi okrožnici našega Slovenskega društva je bilo priloženo tudi vabilo na vsakoletni piknik, ki je za članstvo že tradicionalna zadeva. Rojaki ga ljubijo ter se na njem res sproste in povesele. Letos smo ga uživali v Pine Island, le nekaj kilometrov iz Canberre. Kraj je res prikupen, leži ob reki in Canberrčani ga pogosto obiskujejo.

Po slovenski maši v mestu smo obrnili svoja vozila na cesti proti Coomi. Bilo nas je kar za čedno procesijo. Na cilju našega izleta pa se je že pražil prav lepo rejen pujsek. Bil je res mojstrsko pripravljen, z okusnim nadevom in odlično prepečen. Osem ur se je vrtel na ražnju. Njegov vonj je bil tako močan, da je celo tuje privabljal: še pogledati ga je bilo veselje, kaj šele jesti . . .

Pri pujsku je imel odbornik Roman Divjak glavno besedo. Kot bi bil rojen v mesarskem poklicu, tako mu je šla delitev od rok. Vse nas je nahranil, njemu pa je ostala pujskova glava in nekaj neoglodanih kosti. Kosti je obral, glava pa je šla na licitacijo. Kdo da več? . . .

Odbor se je torej letos spet dobro odrezal in vsi člani smo bili s piknikom zelo zadovoljni.

MELBOURNSKI ROJAKI!

Ste že kdaj mislili,
da bi svojim otrokom nabavili
v pomoč pri šolskem pouku

THE WORLD BOOK AND CHILDCRAFT ENCYCLOPEDIA?

V domačem jeziku boste dobili
vse informacije ter po želji uredili nakup,
če pokličete MARCELO BOLE — tel. 306 3087,
DANILO ŠTOLFA — tel. 306 2664,
ali pa NEVO BOLE-ROEDER — tel. 306 1141.

Tudi Vinska trgatev v Domu je letos potekla v nepričakovano veselem razpoloženju, četudi udeležba ni bila ravno prevelika. A brajde so bile kmalu prazne in steklenice so izginjale, zato pa je imela tudi "ječa" kar stalne goste. Tako nam poleg dobrot in domače glasbe tudi smeha ni manjkalo.

Malo kasen sem s tem poročilom, pa vendar: bolje kasno kot pa nikoli! V dokaz je, da smo še živi in da še držimo skupaj. V slogi je moč!

Iskrene pozdrave! — **Joža Maček.**

WEST CROYDON, S.A. — Rada bi se vsem iz srca zahvalila, ki so meni in mojoemu možu stali ob strani v njegovih zadnjih urah. Dne 20. marca letos me je namreč zapustil moj dobri mož **FRANK KOMAR**: v Royal Adelaide Hospital-u je ob 6.30 zvečer po daljši bolezni odšel po plačilo k svojemu Stvarniku. Ko mu

je njegova prva žena Elizabeta umrla v Sloveniji, je pred komunističnim nasiljem bežal v Avstroijo in leta 1950 emigriral v Avstralijo. Najprej je štiri mesece delal na Kangaroo Island, od koder se je preselil v Adelaido, kjer sva se spoznala in poročila. Od takrat dalje je do svojega pokoja delal stalno pri južno-avstralski železnici. Zdaj sva hotela v svojem domku skupno v miru preživeti zadnja leta — a božja volja je hotela drugače in ostala sem sama. . .

Frank se je rodil v Holmcu pri Celju dne 23. oktobra 1903. Iz prvega zakona ima tukaj sina Franka ter hčerko Terezijo por. Watson, oba v W.A. Poleg nas žalujejo za njim tudi njegova sestra Lizika v Ljubljani, brat Anton v Bohinjski Bistrici ter brat Jože v Heilbrunu v Zahodni Nemčiji.

Na predvečer pogreba smo zmolili rožni venec za pokoj Frankove duše. Odzvalo se je precej njegovih prijateljev ter sem vsem za to hvaležna. Pravi prijatelji se res vedno pokažejo v stiski in zlasti ob smrti. Drugi dan pa smo Franca po pogrebni maši v naši slovenski cerkvi spremili k zadnjemu počitku na Dudley Park pokopališče, kamor si je sam želel in kjer bo čakal vstajenja. Naj dragi soprog počiva v miru in avstralska zemlja naj mu bo lahka, čeprav sva na njej skupno doživelata tudi marsikaj težkih ur. Pri-

poročam ga v molitev. In še enkrat: Bog povrni vsem, ki so mi pomagali v teh dnevnih slovesa. — Žalujoča žena **Julijana Komar, r. Pisal.**

COOMA, N.S.W. — Naznanjam Vam žalostno vest, da smo dne 18. marca spremili na zadnji poti rojaka **STANISLAVA DOMINKA**, ki je tragično preminul v avtomobilski nesreči dne 16. marca. Prilagam tudi izrezek iz našega časopisa. Nesreča se je zgodila dva kilometra zahodno od Berridale-a, ko je avto, v katerem se je Stanko vozil, izgubil kontrolo, zavil s ceste in se zaletel v drevo. Šofer je bil samo ranjen, Stanko pa po poročilih na mestu mrtev. Dočkal je komaj štirideset let.

Pokojni Stanko je bil doma iz Prekmurja, živel pa je že precej let v Avstraliji. Tu se je tudi poročil. Vest o njegovi nenadni smrti nas je vse globoko pretresla, saj smo ga poznali kot pridnega delavca, dobrega moža in očeta ter zavednega slovenskega rojaka. Otroci so ga klicali kar "Slovenc", saj je vedno s ponosom povedal, odkod je. Tudi je bil vedno na voljo za sleherno pomoč vsakemu. Številna udeležba pri pogrebu je pokazala, da je bil priljubljen ne le pri Slovencih, ampak tudi pri drugih priseljencih ter pri Avstralcih.

Ob bridki izgubi izrekamo ženi June, hčerki Glendi ter vsem sorodnikom naše iskreno sožalje, bralce MISLI pa s tem pismom obveščamo o Stankovi smrti ter ga vsem priporočamo v molitev.

S prisrčnimi pozdravi! — **Franc Črepinšek z družino.**

ADELAIDE, S.A. — Spet je čas, da poravnam narocino za drage MISLI, ki že toliko let prihajajo v našo družino. Upam, da bodo še dolgo in da njih trud za versko ter kulturno življenje avstralskih Slovencev tudi v bodoče ne bo zaman.

Danas prihajam k MISLIM tudi s posebno zamislijo, ki je sicer skromna, pa — upam — dobra. Gotovo bodo MISLI objavile tudi kaj o tem, da je med nami poznani član MINORES — p. Miha Drevensēk — odšel misijonarit v Zambijo. (Prav v tej številki — na strani 116 — najdete članek o tem! — Op. ur.). Zato sem sklenil, da med adelaideškim rojaki kaj našerem zanj, saj je bil pri vseh priljubljen. Nekaj sem že nabral, pa tudi obljud je že kar precej. Več številk MISLI sem pregledal, pa videl, da je misijonskih darov iz Adelaide bolj malo: morda bo moja osebna prošnja imela večji uspeh, zlasti še — kot omenjeno — ob osebnem poznastvu mnogih s p. Mihom. Uredništvo pa že zdaj naprošam, če bo kasneje dalo kaj prostora za objavo imen darovalcev, da ne bo nepotrebnih dvo-

Sem vdovec petdesetih let in živim v Melbournu. Otroci so že od doma, razen širinajstletne hčerke. Sem mirnega in treznega značaja. Želel bi spoznati pošteno Slovenko, lahko tudi vdovo, od 40—50 let, ki bi bila pripravljena z menoj deliti bodočnost.

Samo resne ponudbe pošljite na uredništvo MISLI pod šifro "V dvoje je lepše".

mov, če je vse zabeleženo in gre vse po poštenem potu.

Pripravo pozdravljam p. urednika in vse bralce MISLI, zlasti pa seveda adelaidske rojake v upanju, da bodo pri pomoči patru misijonarju darežljivi. — Alojz Poklar.

Vaša zamisel pomoči novemu misijonarju je pohvale vredna in jo bodo MISLI s svoje strani samo podprtje. Vsem adeladskim Slovencem Vašo dobrodelno akcijo toplo priporočam. — Urednik.

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje se nahaja MARIJA FERČAK iz Zgornje Velke (Maribor), naj sporoči na uredništvo MISLI ali pa bratranceu Francu Lorber, 140 Old Prospect Road, Wentworthville, 2145, N.S.W.

Je komu kaj znano o RAFAELU BENKOVIČU iz Prekmurja? Zadnji znani naslov je Cooma. Naj sporoči uredništvu!

Kdo pozna naslednja dva rojaka: MARKO MERSLAVIČ iz Brežic (poročen z Litvanko) ter ALOJZ GLOGOVŠEK iz vasi Gaberje (Dobova)? Naj sporoči uredništvu, ali pa Jožetu Topolovec, 40 Long Street, South Strathfield, N.S.W.

*

KAVBOJSKA. — V prazno pivnico stopi fant, zahteva pijačo, in naduto vpraša lastnika: "Kako to, da je ta zanikrna krčma prazna in se v njej nič ne dogaja?"

"Vse naselje je na pogrebu nekoga našega gosta".

"Zakaj pa je umrl?"

"Zjutraj je prišel sem, se naslonil na točilno mizo in vprašal: 'Kako to, da je ta zanikrna krčma še prazna in se v njej nič ne dogaja?' . . ."

"????"

*

"Gospod doktor, prosil bi vašo zdravniško pomoč, ker sem postal zelo zelo pozabljen".

Zdravnik po pregledu: "Tu je recept za zdravilo. Prosim pa, da mi račun za pregled takoj plačate!"

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY

DESIGNED AND MADE

IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyjski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

REŠITEV VELIKONOČNE UGANKE:

Pravilne besede so: 1. potipam; 2. obzorje; 3. zibka; 4. klavzura; 5. komandir; 6. spisi; 7. Visoko; 8. krasen; 9. ohrov; 10. Zorka; 11. avtomat; 12. izvržen; 13. nadležen; 14. svetloba; 15. veščina; 16. zlodjev; 17. mirno; 18. školjka; 19. modras; 20. energija; 21. poper; 22. učilo; 23. Anhovo; 24. pestim.

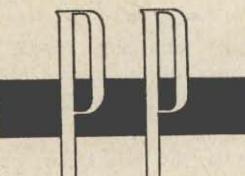
Druga in peta vrsta črk, brani od zgoraj navzdol, ti povedo velikonočno voščilo sestavljalca: OBILO PIRHOV ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE VAM ŽELIJO JAGROVI!

Rešitev so poslali: Dorica in Ivan Slavec, Francka Anžin, Jože Grilj, družina Franc Žabkar, Lidija Čušin, Emil Gaber ter Alenka in Eva Žigon. Izžreban je bil **Emil Gaber**.

*

Po poroki prizna žena svojemu možu: "Ne bodi bud, a pred poroko ti nisem povedala, da sem za vse barve slepa".

Mož: "Tudi jaz se ti moram oprostiti. Nisem ti povедal, da sem zamorec . . ."

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 429 3188

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

Potrebujete TAPETNIKA?

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole,
naslonjače in zofe ter vse ostalo,
kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

UGANKA IMEN IN PRIIMKOV

Gospodje AVGUŠTIN, BOŽIČ, CVETKOVIČ, DAMIJANOVIČ in FABIJANČIČ imajo priimke, ki odgovarjajo — kako vidite — imenom AVGUST, BOŽO, CVETKO, DAMIJAN in FABIJAN. To so res njih krstna imena, toda nihče izmed njih nima imena, ki bi odgovarjal njih priimku (n.pr. Avgust Avguštin). Zanimivo, da imajo tudi njihove žene ta krstna imena, seveda v ženski obliki (n.pr. Avguština). Toda tudi nobena od njih ne nosi krstnega imena, ki bi odgovarjalo moževemu oz. njenemu priimku (n.pr. Avguština Avguštin).

Vsi ti pari se nekoga dne zborejo k družbenemu večeru. Gospod Avgust Damijanovič in gospa Fabijana Avguštin se pogovarjata, medtem pa ju posluša Fabijanova žena Avgusta. Gospod Božič se medtem približa gospe Boži Fabijančič, misleč, da ga je ta poklicala po imenu. Toda ona je v resnici poklicala gospo Damijanovič.

Kako je ime gospodu Fabijančiču?

Rešitev pošljite na uredništvo najkasneje do šestega maja, ko bo žrebanje nagrajenca.

* * *

"Kaj se pa danes tako pusto držiš?"

"Zato, ker čakam Toneta, ki kar noče priti; in ker se ne morem otresti tebe, ki nočeš oditi . . ."

*

"Moja Pepca in jaz sva bila srečna petnajst let".

"In potem?"

"Potem sva se poročila".

*

Mlada gospodinja v slaščarni: "Ali imate morda kaj zažganih piškotov? Veste, rada bi, da bi možek mislil, da sem jih sama spekla . . ."

*

"Ko vidim, kakšne obrale delaš, bi rajši videla, da bi mene bolel zob namesto tebe".

"Jaz tudi".

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIMA":

● Moj direktor ima Mercedes, jaz imam fička: poprečno imava Ford Taunus. On ima milijon mesečno, jaz dvesto tisoč: poprečno imava šeststo tisoč plače. On ima dva vikenda, jaz nobenega: poprečno imava po en vikend. On jé meso, jaz zelje: poprečno kosiva sedinar.

● "Kdo je najbolj zaslужen, če glasovanje za samoprispevki uspe, in kdo je najbolj kriv, če ne uspe?" — "Ali kje ne uspe?"

● Olimpijada je draga reč, vendar bi jo tudi mi lahko imeli: treba bo samo razpisati samoprispevki.

● Uči se, da boš koristil domovini — v tujini!

● Danes je teže razlagati stvarnost kakor sanje.

● Šef: "Vstal bi zoper birokracijo, a se bojim, da medtem kdo ne sede na moj stolček."

● "Kako to, da je znanje slovenščine pri naši inteligenci vedno bolj pomankljivo? Tudi pri RTV se to že pozna." — "Ko pa se vsi tako lepo podružbljujemo!"

● Pesnik se rodi, birokrat se redi.

● Slep ko prej je najboljši recept za napredovanje geslo: "Se strinjam!"

● Tudi iz najbolj nerodne klade je mogoče izklesati spomenik. . .

● Odveč so nam pametni, ker imamo že prebrisane.

Melbournskim Slovencem
se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS
Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.
Telefon: 359 5509

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

MELBOURNSKI SLOVENCI!

Kadar potrebujete TAXI TRUCK
za selitev in podobno,
se boste z MAKSON HARTMANOM
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.
Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.
(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah
kličite Maksovo številko doma: 850 4090

MELBOURNŠKI SLOVENCI !

V slučaju prometne nesreče se posvetujte z
LAWSON MOTOR BODY REPAIRS
za kvalitetna popravila Vašega avtomobila.

Delamo tudi za R.A.C.V in druge zavarovalnice.

Vprašajte za rojaka Darka Butinar ali Maria Deltoso!

15 Lawson Crescent, Thomastown, Vic. 3074 — Tel.: 460 4102

Ste poravnali naročnino za MISLI???

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 509 4720 in 509 2675
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7644
MENTONE.
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2366
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

TURISTIČKA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.
33-4385

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806
33-5995

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas

V uradu:

RATKO OLIP

BLACKTOWN
PENRITH

6 Campbell St., Tel. 622-7336
498 High St., Tel. (047) 31-3588 A.H. 32-4806.

PODRUŽNICA:

SYDNEY 269 Elizabeth St., Tel. Tel. 26-5940

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in druž ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Resujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

Z nami se morete pogovoriti v domacem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede razervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisemo ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolic, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755